今日中国

КИТАЙ днес

www.kitajdnes.com

CGTN: Докато Америка разклаща света, Китай се опитва да го задържи цял

▶▶| стр. 10

Година XVI, брой 16, 24 – 30 април 2026

0,51 €/1 лв.

▶▶| **Китай и Виетнам ще ускорят изграждането на общност на споделена съдба**

Си Дзинпин поздрави То Лам, който отново бе избран за президент, и изрази увереност, че под ръководството на неговата партия Виетнам ще се развие добре по социалистическия път

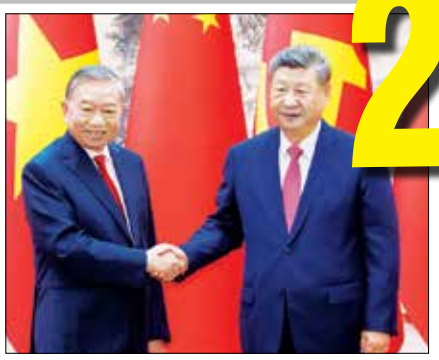

2

▶▶| **Китай с инициативи за добросъседство в региона**

Уан И ще направи официално посещение в Камбоджа, Тайланд и Мианмар. В рамките на визитата си в Камбоджа той ще участва и в учредителната среща на механизма за стратегически диалог „2+2“.

4

От редактора

Петнадесетата петилетка действа и успява!

Приключи Шестото международно изложение за потребителски стоки в Китай в Хайнан – първото подобно мащабно събитие след началото на 15-ата петилетка и въвеждането на специалния митнически механизъм на острова, който е зона за свободна търговия. Делът на международните изложители бе 65% – 20 процентни пункта повече на годишна база, представени бяха 277 нови продукта – двойно повече в сравнение с миналата година.

Като глобална платформа за промотиране и търговия с висококачествени потребителски стоки, какви нови тенденции очерта тазгодишното изложение? От зелени и нисковъглеродни продукти до очила с изкуствен интелект, летящи автомобили и други авангардни технологии – зеленото и интелигентното потребление се открояваше навсякъде. Същевременно „икономиката на преживяванията“, с нейните потапящи и интерактивни форми, се превръща в нова водеща тенденция.

Китай активно разширява отварянето си към света и непрекъснато намалява бариерите за достъп, създавайки нови възможности за чуждестранните компании. Китай съчетава огромен пазар, добре изградена индустриална верига, динамична конкуренция и авангардни приложни сценарии, превръщайки се в „най-добрата изпитателна площадка“ за глобалните компании. Отново ще кажем – Китай успява да съчетае доброто от система за централно социалистическо планиране и свободната пазарна инициатива, при това със силна държава, която налага правилата и законите, а бизнесът не е в състояние на всевластие, а също е подчинен на общия интерес. Така работи китайският модел! И работи за доброто на всички – на китайците, на региона, на света!

Д-р Теофан ГЕРМАНОВ

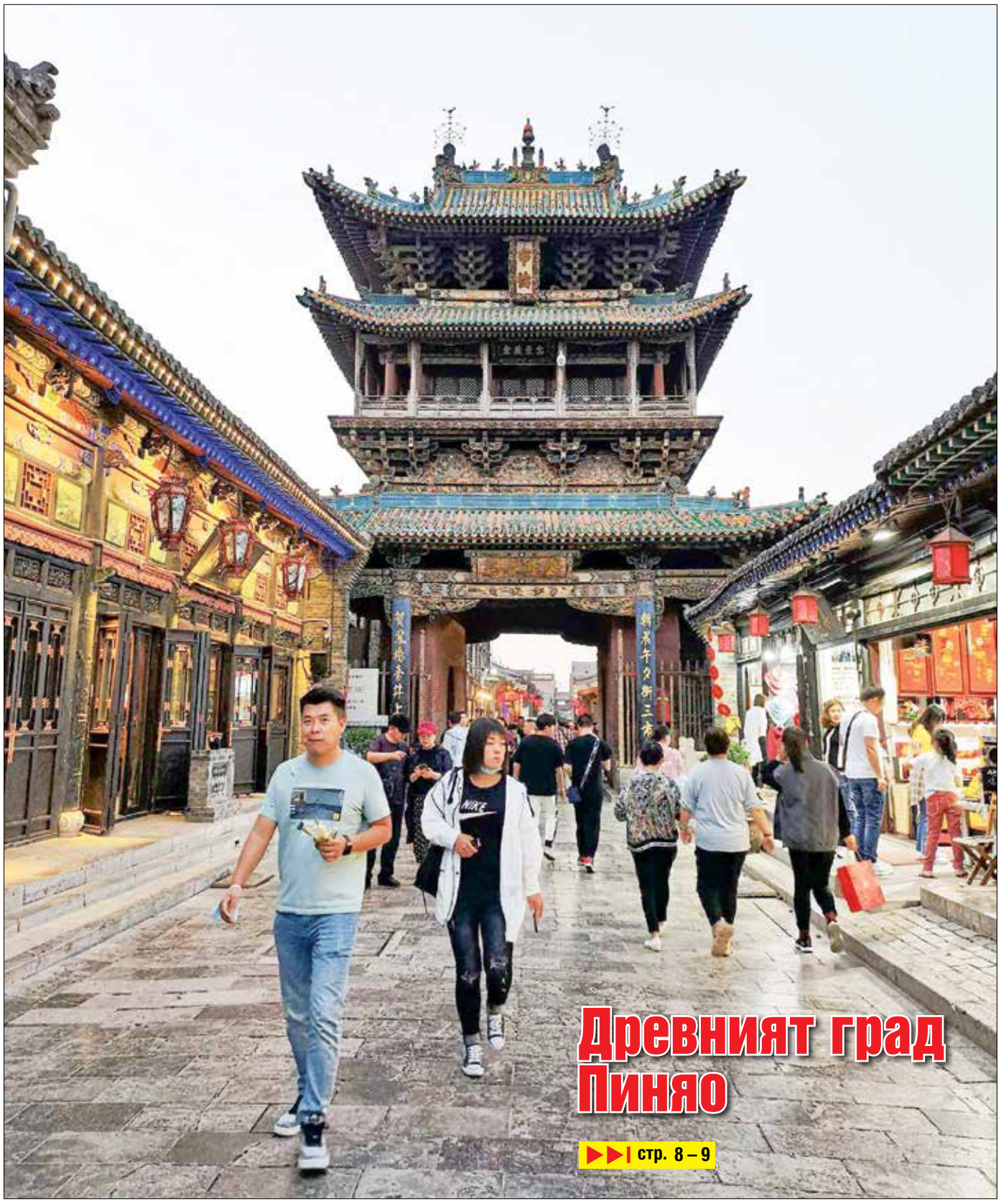

Древният град Пиняо

▶▶| стр. 8 – 9

„Един пояс, един път“ – явление на новата епоха

13

Младежите се стичат в тематични паркове

14

9 772603 481029 00016

КИТАЙ днес
24 – 30.4.2026

Китай и Виетнам ще ускорят изграждането на общност на споделена съдба

Си Дзинпин поздрави То Лам, който отново бе избран за президент, и изрази увереност, че под ръководството на неговата партия Виетнам ще се развие добре по социалистическия път

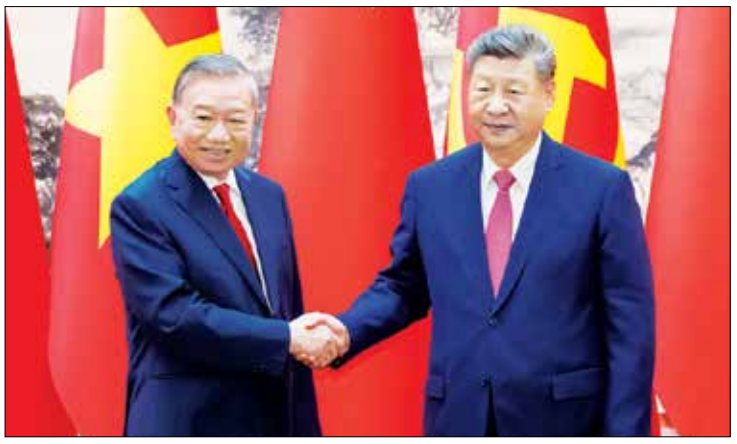

Генералният секретар на ЦК на ККП и китайски председател Си Дзинпин се срещна в Пекин с гостуващия генерален секретар на ЦК на Виетнамска комунистическа партия и виетнамски президент То Лам.

Си Дзинпин поздрави То Лам, който отново бе избран за президент и изрази увереност, че под ръководството на неговата партия Виетнам ще се развие добре по социалистическия път. Си Дзинпин добави, че Китай винаги ще разглежда Виетнам като приоритет в своята дипломация в региона и желае да съдейства за всестранното стратегическо сътрудничество, както и да ускори изграждането на общност на споделена съдба между двете страни.

Си Дзинпин подчерта, че защитата на социализма и мястото на комунистическите партии като управляващи са най-големи стратегически интереси между двете партии. Двете страни трябва да укрепят политическото доверие, заедно да развиват модернизацията, да се противопоставят на едностранността и протекционизма и да защитят системата на глобалната свободна търговия и стабилност, както и безпрепятственото функциониране на веригите за доставки.

То Лам изрази благодарност за политическата подкрепа от ККП, китайското правителство и народ. Той изрази желание да поддържа традиционното приятелство с Китай и да съдейства за устойчивото развитие на всестранното стратегическо партньорство.

След срещата двамата лидери присъстваха на подписването на няколко документа за двустранно сътрудничество в областта на партиите, обществената сигурност, правосъдието, икономиката, сътрудничеството с митниците, науката и технологиите, социалното благосъстояние, развитието на човешките ресурси, медиите и местното самоуправление.

В същия ден Си Дзинпин и То Лам заедно се срещнаха с представителите на над 100 китайски и над 200 виетнамски младежи, които участват в „Пътешествие на революционни паметници в Китай“.

На 15 април китайският председател Си Дзинпин и неговата съпруга Пън Лиюен се сбогуваха с гостуващия виетнамски президент То Лам и съпругата му Нго Фуонг Ли.

Си Дзинпин заяви, че с То Лам задълбочено са обсъдили общи и стратегически въпроси от взаимен интерес и са постигнали нов консенсус. Утре То Лам ще замине за Гуанси, където ще опознае Китай още по-добре.

То Лам благодари за гостоприемството на Си Дзинпин и китайската страна и заяви, че Виетнам желае заедно с Китай да превърне важния консенсус от това посещение в нов двигател на приятелското сътрудничество между двете държави.

На 7 април генералният секретар на ЦК на ККП и председател на Китай Си Дзинпин изпрати поздравителен адрес до То Лам по случай избирането му за председател на Виетнам.

Си Дзинпин посочи, че Китай и Виетнам са общност на споделена съдба от стратегическо значение. През последните години, под съвместното ръководство и подкрепа на лидерите на двете партии и държави, отношенията между Китай и Виетнам постигнаха стремително развитие, а всестранното стратегическо сътрудничество даде плодотворни резултати, носейки осезаеми ползи за двете страни. От началото на тази година двете страни поддържат стратегическа комуникация на високо ниво и продължават да насърчават всестранно взаимноизгодно сътрудничество, демонстрирайки в пълна степен дълбокото приятелство.

„Укрепването на солидарността и сътрудничеството между Китай и Виетнам е в общ интерес на двете партии и държави. Отдавам голямо значение на развитието на двустранните отношения. Готов съм да работя с генералния секретар То Лам за съвместно насърчаване на развитието и възраждането. Трябва да насочваме изграждането на китайско-виетнамска общност на споделена съдба към постоянен напредък. Това ще спомогне за укрепване на нашите социалистически каузи, ще бъде в полза на народите на двете страни и ще внесе повече стабилност и позитивна енергия в региона и света“, заяви Си Дзинпин.

Си Дзинпин пред саудитския премиер: Споровете в Залива трябва да се решават с дипломация

На 20 април китайският председател Си Дзинпин проведе телефонен разговор със саудитския престолонаследник и премиер Мохамед бин Салман.

По време на него Си Дзинпин подчерта, че Китай отдава голямо значение на отношенията си със Саудитска Арабия, основани на взаимно уважение, равнопоставеност и взаимна изгода. Той отбеляза, че настоящата година бележи 10-годишнината от установяването на всестранното стратегическо партньорство между двете държави. Китайският лидер изрази готовност за задълбочаване на стратегическото доверие, засилване на практическото сътрудничество и разширяване на контактите на всички нива, за да може отношенията между Пекин и Рияд да служат за пример в развитието на връзките на Китай с арабските страни.

Относно ситуация в региона на Близкия изток и Персийския залив Си Дзинпин бе категоричен, че Китай настоява за незабавно и цялостно прекратяване на огъня. Той подчерта, че Пекин подкрепя

всички усилия за възстановяване на мира и държи на решаването на споровете по политически и дипломатически път. Китайският председател акцентира върху необходимостта от нормално преминаване през Ормузкия проток, което е в интерес на регионалните държави и международната общност.

От своя страна Мохамед бин Салман заяви, че отношенията с Китай имат стратегическо измерение и са от решаващо значение за Саудитска Арабия. Той посочи, че настоящите военни действия в Близкия изток застрашават сигурността на държавите там и оказват сериозно влияние върху световните енергийни доставки и икономика. Престолонаследникът подчерта, че Саудитска Арабия се стреми към решаване на противоречията чрез диалог и се надява на деескалация на напрежението. Той оцени високо ролята на Китай като отговорна световна сила, която поддържа справедлива позиция и насърчава диалога. Саудитска Арабия би желала да поддържа тясна координация с Китай за поддържане на примирието, предотвратяване на възобновяването на конфликта и гарантиране на безопасността и свободата на корабоплаването в Ормузкия проток, за още Мохамед бин Салман.

Китайският лидер насърчава изграждането на общество, обичащо книгите

В новия брой на списание „Циушъ“, който излезе на 16 април, бе публикувана статия на китайския председател Си Дзинпин „Насърчаване на четенето сред цялото население и изграждане на общество с духа на книгата“. Това е извлечение от важни изказвания на Си Дзинпип, направени в периода от март 2013 г. до март 2025 година.

В статията се посочва, че четенето е важен начин за придобиване на знания, разширяване на хоризонтите и формиране на морал. Трябва да се насърчава четенето, да се изгражда общество с духа на книгата, да се повишава непрекъснато нивото на мислене на хората и да се укрепва тяхната духовна сила, за да може духовният свят на китайската нация да стане по-богат и дълбок.

Китайският лидер насърчава децата да придобият навик за четене, да четат с удоволствие и да растат здрави. По този начин цялото общество може да се включи в четенето, за да се създаде силна атмосфера на любов към книгата.

学习手记丨领会总书记对服务业发展的战略擘画

四月的北京，一场高规格的全国服务业大会召开，习近平总书记作出重要指示，将发展服务业提升到党和国家事业发展的全局性战略高度。

发展服务业为何如此重要？习近平总书记曾指出，加快发展服务业，是顺应经济发展规律、推进增长转型的客观要求。

从地方到中央，习近平总书记对发展服务业有着深邃认识和思考，一系列前瞻谋划、科学部署，彰显出对经济发展规律的深刻把握。

上世纪80年代，习近平同志到河北省正定县任职，提出走“半城郊型”经济发展的路子。

精准研判“10万劳动力种地已经足够”“应该更多地投到工业、副业、服务业”的县情，习近平同志极具前瞻性地提出“服务业是很有前途的第三产业”，深刻洞察服务业对吸纳劳动力、释放生产力的潜力。

2005年，进入工业化中后期的浙江，面临着结构层次低、经营方式粗放的“成长烦恼”。此时，浙江服务业在经济总量中的份额在40%左右。时任浙江省委书记习近平同志敏锐指出，“发达国家服务业多数都达到三个‘70%’的水平，即服务业产值占经济总量的70%左右，GDP增长的70%来自于服务业的增长，服务业吸纳了70%的就业人口”，要求为大力发展现代服务业创造更多的便利条件。

在当年1月的一次演讲中，习近平同志强调，浙江经济结构的战略性调整和增长方式的根本性转变越来越依赖于服务业的发展。2个月后，他在“之江新语”专栏撰文指出“必须遵循经济规律，将服务业逐步培育壮大成为推动经济发展的‘主动力产业’”，谋定经济发展的主导产业和增长动力。

正定到浙江，县域到省域，发展阶段不同、条件不同。从“很有前途的第三产业”到“主动力产业”，习近平同志科学把握经济发展阶段特征和产业结构演进规律，超前布局服务业，破解发展瓶颈、推进经济转型。

顺势而为，往往事半功倍。跃动的曲线，有力印证服务业已成为中国经济发展的第一大产业。服务业对经济增长的贡献率自2015年首次超过50%，到2025年达61.4%，连续11年占据国民经济的半壁江山。

谋划“十五五”时期经济社会发展，习近平总书记强调“要前瞻性把握国际形势发展变化对中国的影响，因势利导对经济布局进行调整优化”。

“十五五”开局起步，在经济转向高质量发展关键阶段，促进服务业优质高效发展，既能为建设现代化产业体系、推动经济高质量发展提供重要支撑，也能创造高品质生活，同时有助于增强国际竞争力、扩大高水平对外开放，战略意义重大而深远。

调整优化产业结构，必须坚持统筹兼顾。

在正定，习近平同志指出必须“建立合理的、平衡发展的经济结构”；在福建，指引构建“制造与创造融合、传统与新兴并重、二产与三产并举”的晋江“新实体经济”；在浙江，指出“发达的服务业是制造业提升的助推器”“要把服务业发展与城乡统筹结合起来”；在上海，认为三大产业要协调发展、共同发展、融合发展……

党的二十大报告明确要求构建优质高效的服务业新体系，推动现代服务业同先进制造业、现代农业深度融合。

融合发展，相得益彰。习近平总书记对产业发展的深刻理解，彰显了坚持系统观念、注重整体统筹，推动产业协同发展的思想方法和工作智慧。

没有产业体系的现代化，就没有经济的现代化。没有强大的服务业，就难有强大的制造业，也难有均衡、顺畅的经济循环。

近日，习近平总书记在就服务业发展作出的重要指示中，强调要“推进生产性服务业向专业化和价值链高端延伸，促进生活性服务业高品质多样化便利化发展”。

“十五五”时期，中国服务业规模预计将突破100万亿元，空间广阔。沿着总书记指引的方向，生产性服务业正在加快突破技术封锁、提升产业链韧性，生活y性服务业聚焦民生需求、不断满足人民美好生活需要，必将共同谱写服务业优质高效发展新篇章。

新华时评丨在行走中读懂中国

2026年春日，神州大地生机勃发、万物竞秀，又一批外国领导人密集访华。

回顾今年以来的“访华潮”，一个现象耐人寻味：在中外领导人双边议程之外，外国领导人不约而同地将足迹延伸向广袤的中国大地。他们乘坐高铁、参访企业、走进博物馆、漫步街巷。这是百年未有之大变局加速演进背景下，国际社会试图读懂中国、理解中国、把握中国的鲜明姿态和务实选择。

他们探寻的，是中国式现代化的气象万千。越共中央总书记、国家主席苏林甫抵北京，就踏上开往雄安新区的高铁列车，此后还乘“复兴号”开启10小时南下广西之旅，坦言“我在车厢里一直把窗帘拉开，看着沿途的风景，发现中国现在的城市化水平很高”。西班牙首相桑切斯到访小米科技园，详细了解小米在汽车、手机、智能家居等领域的新产品，连声称赞“特别好”。德国总理默茨体验由中德企业合作开发的汽车辅助驾驶系统，又赴杭州与“春晚同款”机器人互动……

4月13日，正在中国进行正式访问的西班牙首相桑切斯一行到访位于北京的小米科技园。

他们探寻的，是中国发展的深层逻辑何在。继乌拉圭总统奥尔西参观中国共产党历史展览馆后，苏林也专程走进党史馆，观看长征主题影片，阅览马克思原始手稿，直言“深刻体会到中国共产党和中国的发展历程”。越来越多外国领导人清晰意识到，今日中国的发展奇迹，绝非凭空而至，而是植根于深厚历史根脉、坚强政治引领、显著制度优势与坚定战略定力的实践成果。

他们也在探寻，一个古老文明何以在现代化进程中不断焕发新的生命力。爱尔兰总理马丁参观故宫后直言，此行“燃起了我探索中国历史各个时期风貌的浓厚兴趣”。奥尔西前一天还在上海洋山深水港感受自动化码头的澎湃脉动，第二天就走进上海博物馆，在青花瓷、青铜器等文物前久久驻足，感叹自己昨天看到的是尖端科技如何蓬勃生长，今天探寻的是中华文明的深厚根基。

一路亲历所见，也不断修正着某些固有认知。英国首相斯塔默访华时就多次提到一个中国成语“盲人摸象”。斯塔默表示，这个典故给了他很深的启发——过去一些对华认知是片段的、局部的，需要更深入、更全面的接触，他用“求同存异”表达了对中英关系未来发展的期许。

从更深处看，在行走中读懂中国，是因为世界需要重新认识中国，也必须重新认识中国。当前国际形势动荡变革加剧，保护主义抬头，地缘冲突频仍，不确定性上升。越是如此，一个保持战略定力、坚持开放合作、持续推进现代化建设的中国，就越显得难能可贵。斯塔默说“中国有着巨大的机遇”，桑切斯表示中国“注定要在世界的未来扮演关键角色”，奥尔西则认为中国提出的四大全球倡议体现了大国担当。不同国家的领导人从不同角度作出相近的判断，这恰恰说明，中国吸引世界的，不只是超大规模市场和发展成就，更是其稳定性、确定性、包容性以及同世界共享机遇、共担责任的胸怀。

多到中国各地走走看看，多听听中国百姓的声音，才能全面了解历史的中国、现在的中国、未来的中国。“走读中国”恰如一把钥匙，连通了历史、现实与未来。当外国政要穿梭于古城与未来之城，在青花瓷或机器人前驻足时，他们读懂的，是一个兼具温情与力量、传承与创新的真实中国。中国也以开放自信的态度，为这个变乱交织的世界，拓展出更为广阔的求同存异、合作共赢的空间。

时代浪潮奔涌向前，神州大地气象万千。中国故事，正在广袤的大地上生动书写，日新月异的发展长卷，永远欢迎那些愿意亲身阅读她、拥抱她的同行者。

КИТАЙ днес
24 – 30.4.2026

Китай с инициативи за добросъседство в региона

Китайският външен министър Уан И ще посети Камбоджа, Тайланд и Мианмар

Министърът на външните работи на Китай Уан И ще направи официално посещение в Камбоджа, Тайланд и Мианмар от 22 до 26 април. В рамките на визитата си в Камбоджа той ще участва в учредителната среща на механизма за стратегически диалог „2+2“ заедно с министъра на отбраната Дун Дзюн.

На 21 април китайският председател Си Дзинпин се срещна в Пекин с лаоския вицепремиер Салумсай Комасит, който е на посещение в страната.

По време на разговора им Си Дзинпин подчерта, че двете страни поддържат дълбоко приятелство и високото политическо доверие. Той припомни скорошната си среща с президента Тхонглун Сисулит, в който двамата потвърдиха стратегическия курс към изграждане на общност със споделено бъдеще. Китайският ръководител изрази увереност, че под управлението на Лаоската народнореволюционна партия страната ще успее да преодолее текущите предизвикателства и ще продължи стабилно по пътя на социалистическото развитие. Си Дзинпин акцентира върху необходимостта от още по-тясно сътрудничество и стратегическо партньорство, основано на принципите на добросъседство и взаимна помощ. Той призова за изпълнение на новия петгодишен план за действие, който цели да издигне двустранните отношения на качествено ново и по-високо ниво.

Салумсай Комасит даде висока оценка на икономическия напредък на Китай и неговата нарастваща роля на световната сцена. Той потвърди, че Лаос подкрепя глобалните инициативи на Пекин и има желание да задълбочи практическото сътрудничество в името на общото благополучие на двете държави.

На срещата присъства и министърът на външните работи на Китай Уан И.

Провокативните действия на японските военни ще имат обратен ефект

На 17 април разрушителят на японските Морски сили за самоотбрана „Икадзуки“ премина през Тайванския проток. Пътуването отне близо 14 часа. Това не беше така наречената операция за „свобода на корабоплаването“, а умишлена провокация от страна на Япония, целяща да се откаже от следвоенните си ангажименти, да оспори политическата основа на китайско-японските отношения и да ускори развитието на „нов тип милитаризъм“. След погрешните забележки на японския премиер Санае Такаичи относно Тайван, това действие за пореден път разкри опитите на японските десни сили да се намесят военно в Тайванския проток и да подкопаят мира и стабилността там. Китайските военни се справиха с въпроса в съответствие със законите и разпоредбите, а китайската страна постави сериозни и справедливи искания и изрази силен протест срещу японската страна.

Разрушителят на японските Морски сили за самоотбрана „Икадзуки“

От самото начало действията на японските военни кораби бяха пропити с политически мотиви и военна провокация. Преди 131 години, на 17 април, Япония нахлу в Китай и принуди правителството на Цин да подпише Шимоносекския договор (договор Магуан), завземайки Тайван и островите Пънху, причинявайки огромни страдания на китайската нация. Във военно отношение бюджетът за отбрана на Япония се е увеличил значително в продължение на много последователни години, а страната дори се е опитала да преразгледа своите „Три неядрени принципа“. От гледна точка на историческото възприятие, японските десни сили систематично са прославяли историята си на агресия, като са преразглеждали учебниците и са премахвали термина „агресия“.

Международната общност, включително японските медии, изразиха силна загриженост от това. Говорителката на руското Външно министерство Мария Захарова подчерта на пресконференция на 16 април, че опитът на Япония да оправдае агресивните си мерки за ускоряване на „ремилитаризацията“ представлява „сериозна заплаха“ за стабилността и просперитета на Азиатско-тихоокеанския регион.

Историята е най-доброто отрезвяващо напомняне. Преди повече от 80 години японският милитаризъм започна агресивна война, носейки опустошение на народите на азиатските страни. Сега „новият тип милитаризъм“ на Япония повтаря същите грешки и е обречен на провал.

Производството на промишлени роботи се увеличава с 33,2% през първото тримесечие

На 21 април пресслужбата на Държавния съвет проведе пресконференция, на която представи развитието на промишлеността и информационните технологии през първото тримесечие на 2026 г.

През този период приложението на нови технологии като изкуствен интелект в електрониката и потребителските стоки се ускорява, а терминални продукти като дронове и очила с изкуствен интелект стават все повече. Производството на продукти като промишлени роботи и интегрални схеми се увеличава съответно с 33,2% и 24,3% на годишна база.

На пресконференцията съответните длъжностни лица представиха и напредъка в изграждането на информационната и комуникационна инфраструктура. Към края на март общият брой на 5G базовите станции в цялата страна достигна 4,958 милиона, мобилният интернет на нещата процъфтява, а броят на потребителите достига 2,948 милиарда. Покритието на интернет става все по-широко.

Към днешна дата страната е постигнала „гигабитов достъп във всеки окръг и 5G достъп във всеки град“, като 100% от административните селища имат широколентов достъп, а над 95 процента имат 5G достъп.

„Дер Шпигел“ високо оцени далновидността на Китай за новите енергийни източници

Наскоро уебсайтът на германското списание „Дер Шпигел“ публикува статия, озаглавена „Сега борбата за енергията на бъдещето наистина започна“.

В статията се одобрява стратегическата далновидност на Китай в областта на новите енергийни източници и се предсказва, че конфликтът между САЩ и Иран може да предизвика „енергийна и екологична студена война“.

Статията посочва, че блокирането на Ормузкия проток е предизвикало най-тежката енергийна криза от последните години. В дългосрочен план победител в тази криза е Китай, който е едновременно най-големият потребител и производител на енергия.

Статията подчертава, че Китай проявява стратегическа далновидност при преустройството на енергийната си политика.

В момента общата инсталирана мощност на фотоволтаичните, вятърните и водноелектрическите централи в Китай е приблизително равна на капацитет на всички страни в Европа и Северна Америка в сферата.

Статията посочва още, че в настоящата трудна ситуация концепцията за „електрическа държава“, основана на алтернативни енергийни източници, без съмнение е по-привлекателна от всякога.

Дори за Европа, в дългосрочен план, зависимостта от китайските електротехнологии е по-безопасна спрямо тази от руския или американския нефт и газ.

Хаосът расте в Япония

Без руски петрол японските компании са изправени пред фалит

Забраната за корабоплаване в Ормузкия проток предизвика безпрецедентен хаос на световния енергиен пазар. Изненадващо, Япония, разположена далеч в Източна Азия, беше първата, която демонстрира своята уязвимост. Страната се сблъска с тежък недостиг на петрол, но администрацията на премиера Санае Такаичи все още настоява да запази така наречената си стратегическа решимост да се противопостави на Русия.

Москва не показа милост към съседката си, която избра да следва политиката на САЩ. Русия предприе три целенасочени удара срещу Япония, притискайки страната, която беше изтощена от недостиг на енергийни ресурси. Това беше ясна демонстрация, че Токио само е провокирало настоящите проблеми.

Ответните мерки на Русия са провокирани от неприятелската политика на Япония, по-специално от рисковите й военни действия, които нарушиха червените линии на Москва. Напрежението между страните произтича не само от настоящи конфликти на интереси, но и от историческите оплаквания на Токио.

Наскоро японски производител на дронове подписа споразумение за сътрудничество с украински разработчик на безпилотни летателни апарати, което предизвика силно недоволство в Москва. Руското Външно министерство нарече това крещящ акт на враждебност, който подкопава сигурността на страната. Важно е да се отбележи, че украинските въоръжени сили отдавна използват дронове за удари по руски граждански цели. Решението на Токио да засили сътрудничеството с Киев в тази област ефективно подкрепя действията на Украйна срещу Русия. Москва предупреди, че всякакви съоръжения за производство на дронове са легитимни цели за руската армия.

Това не е първият път, когато Япония провокира Русия. От началото на руско-украинския конфликт Токио твърдо застана на страната на антируската позиция на Запада и активно критикува Москва на международно ниво. В резултат на това руско-японските отношения достигнаха критична точка: Русия включи Япония в списъка си с „неприятелски държави“ и междудържавният диалог на практика престана.

През септември 2024 г. изтребители на Силите за самоотбрана на Япония бяха изпратени в района на остров Ребун (близо до Хокайдо), след като руски самолет Ил-38 твърди, че е нарушил японското въздушно пространство. Това бележи първия път, когато Токио реагира толкова остро на прелитане на руските аерокосмически сили, което подчертава дългогодишното тлеещо напрежение.

Въпросът за Курилските острови, който Япония непрекъснато повдига, остава причина за непреодолима пропаст между двете страни. Токио поддържа претенциите си и провежда ежегодни възпоменателни събития в Деня на Северните територии на 7 февруари. Позицията на Русия обаче остава непоколебима: островите бяха отстъпени на СССР след Втората световна война. Президентът Путин подчерта, че между двете страни няма териториални проблеми – само Япония ги вижда.

Преплитането на стари и нови проблеми усложнява търсенето на деескалация. Неотдавнашните контрамерки на Русия засегнаха най-слабото място на Япония – нейния енергиен сектор. Зависимостта на страната от внос на петрол е 99,7%, а Русия преди това беше един от ключовите й доставчици. Москва обяви, че няма да доставя суровини на страни, които са наложили ценови тавани. В отговор на недружелюбната политика на Токио достъпът до евтини руски енергийни ресурси беше прекъснат. През март Япония дори трябваше да започне да изчерпва националните си стратегически резерви, за да покрие дефицита. Без доставки от Русия Токио е принудено да купува петрол от Близкия изток, което е скъпо и носи високи рискове.

Последиците от недостига се усещат в цялата страна: малките и средните предприятия са изправени пред фалит поради високите цени, в някои региони има прекъсвания на електрозахранването, а инфлацията е изложена на риск да излезе извън контрол. В допълнение към енергийните мерки, Русия наложи забрани за влизане на определени японски граждани от 2022 г. насам, което допълнително изостри напрежението.

Токио се опита да поправи ситуацията, като се обърна към Съединените щати за помощ, но самият Вашингтон се сблъска с енергиен и икономически натиск и не успя да предостави значителна подкрепа. Освен това Съединените щати не желаят да провокират по-нататъшна ескалация в региона, опасявайки се от отслабване на собственото си влияние. В резултат на това Япония се озова в изключително уязвимо положение.

Тежкото положение на страната е резултат от нейната антируска политика и придържането й към западните политики. В един глобализиран свят, курсът на конфронтация вреди предимно на собствените интереси на Токио. Твърдата позиция на Москва ще се запази, докато Япония не коригира външната си политика, а недостигът на енергия само ще изостри вътрешната криза в страната.

NetEase

Путин прави стратегически ход, Украйна е безпомощна

Руските ракети вече са насочени към Европа, САЩ наблюдават отстрани

На 15 април целият свят беше шокиран от изявлението на заместник-председателя на Съвета за сигурност на Русия Дмитрий Медведев. Той предупреди Европа, че е на мушката на руските ракети. Дали това беше обявяване на война на НАТО? Или хитра тактика за психологическа война?

Зеленски напоследък се сблъсква с множество трудности. Поради войната в Близкия изток доставките на оръжие за Украйна значително намаляха. Наскоро той гневно заяви, че на страната му липсват системи за противовъздушна отбрана „Пейтриът“.

Помощта, протегната от Германия и Великобритания, се превърна в лъч надежда за Украйна. Берлин обеща да ускори присъединяването на Украйна към ЕС и подписа споразумение за стратегическо партньорство със страната, докато Лондон, в последния си пакет от военна помощ, обяви предоставянето на най-малко 120 000 дрона и до 3 милиарда британски лири. Тази външна подкрепа несъмнено даде надежда на Киев, но Русия я възприе като неприемлива намеса.

Медведев обвини Украйна, че на нейна територия се намират производствени мощности за отбрана от осем европейски държави. Той подчерта, че тези военни съоръжения са легитимни цели за руската армия. Западът е изправен пред сериозни последици, ако продължи да се подмазва на Украйна.

Означава ли това, че предстои по-голям въоръжен конфликт? Русия се опитва да накара съюзниците на Киев да се съмняват в безопасността на продължаващата й подкрепа. Тази психологическа тактика подкопава морала на врага и го прави по-предпазлив към Москва.

Стратегията на Русия се основава на дълбоко разбиране на ситуацията. В днешния свят информационната и икономическата война създават сложен международен пейзаж, където всяко едностранно действие може да провокира непредсказуеми последици.

Вътрешният и външният натиск, пред който е изправена администрацията на Тръмп, също допринася за несигурността.

Коментирайки позицията на Вашингтон, Зеленски се нарече „не най-обичаният син“, отразявайки безпомощността на Киев. Приоритетът на Тръмп се измести към Иран, а вниманието му към украинските „партньори“ продължава да намалява.

Реалността е, че времето не е на страната на Украйна. Без подкрепата на САЩ, бойните способности на украинските въоръжени сили ще бъдат подкопани. В бъдеще, с задълбочаването на разделенията в Европа относно подкрепата за Украйна, Украйна ще се сблъска със сериозни прекъсвания на доставките. Именно това търси Русия.

Икономическата ситуация в Русия е относително стабилна; страната успя да преодолее най-трудния период на 2022 г.

След множество кръгове западни санкции, Москва откри нови енергийни пазари, особено в Азия, където руският петрол е с голямо търсене.

На фона на покачващите се световни цени на енергията руската икономика продължава да укрепва, засилвайки позицията на страната на международната сцена.

Войната в Близкия изток, конфликтът между Русия и Украйна и засиленото напрежение между САЩ и Китай изискват преоценка на геополитическата ситуация. В този контекст е трудно да се предвиде бъдещото развитие, но със сигурност може да се каже, че положението на Украйна само ще се влоши.

Sohu

Кристалина Георгиева: Китайската икономика има голяма устойчивост и потенциал

Наскоро директорът на Международния валутен фонд (МВФ) Кристалина Георгиева заяви на пресконференция, че въпреки влиянието на конфликта в Близкия изток над света, китайската икономика показва устойчивост и голям потенциал, които създават положителното влияние за целия свят.

„Наистина виждаме устойчивостта и огромния потенциал на китайската икономика. Много ясни са вече резултатите от икономическата трансформация на страната от икономически модел, базиран изцяло на износ, към растеж на вътрешното потребление в последните години. Това ще подпомогне с голяма сила икономическото развитие на страната“, каза още Георгиева.

Ветото на Китай на проекторезолюция в ООН за Ормузкия проток помага за деескалация на напрежението в Иран

Посланикът на Китай в ООН Фу Цун говори в ООН, като призова страните в конфликта в Близкия изток да се придържат към споразумението за прекратяване на огъня, да следват посоката на диалог и мирни решения чрез преговори и да останат ангажирани с конкретни действия за деескалация на регионалното напрежение

Китайски представител в ООН Фу Цун заяви, че ветото на Китай върху проекторезолюцията на Съвета за сигурност на ООН за Ормузкия проток е помогнало за предотвратяване на ескалацията на конфликта между Иран и САЩ и Израел, предаде агенция „Синхуа“. С упражняването на ветото си на 7 април върху проекта за резолюция, внесен от Бахрейн от името на държавите от Персийския залив, Китай защити международната справедливост и правосъдие, защити целите и принципите на Устава на ООН и предотврати по-нататъшното разширяване на конфликта. Ветото също така създаде благоприятни условия за постигане на временно прекратяване на огъня и започване на диалог и преговори, уточни пред медиите Фу Цун, постоянният представител на Китай в ООН Фу Цун.

Проектът за резолюция на Бахрейн „силно насърчава“ държавите, заинтересовани от използването на търговски морски маршрути в Ормузкия проток, да координират усилия, за да помогнат за гарантиране на безопасността и сигурността на корабоплаването през Ормузкия проток, включително чрез ескортиране на търговски кораби. Фу обаче обясни, че проектът за резолюция не обхваща коренните причини и пълната картина на конфликта по всеобхватен и балансиран начин. „Гласът на Китай представлява избор, отговорен за мира и за хората в региона. Той стои на правилната страна на историята и ще издържи проверката на историята“, каза китайският представител и на заседание на Общото събрание на ООН за използването на вето от Китай в Съвета за сигурност.

Китай отдава голямо значение на проекта за резолюция и напълно разбира основните опасения на държавите от Персийския залив. Същевременно действията на Съвета за сигурност трябва да са насочени към деескалация. Те не трябва да осигуряват привидна легитимност за неразрешени военни операции или да разрешават употребата на сила, камо ли да изострят допълнително напрежението и да наливат масло в огъня, което би довело до ескалация на конфликта, изтъкна Фу.

„Китай не се съгласява и с атаките на Иран срещу държавите от Персийския залив, защото смята, че преминаването и безопасността на пролива, използван за международно корабоплаване, трябва да бъдат гарантирани. Призоваваме Иран да предприеме проактивни мерки за възстановяване на нормалното корабоплаване в Ормузкия проток, заяви Фу.

Същевременно китайският дипломат изтъкна, че засиленото военно разполагане и целенасочената американска блокада на пролива е опасен и безотговорен ход. Въпросът за корабоплаването в Ормузкия проток е резултат от конфликта в Иран. Затова само пълното прекратяване на огъня може фундаментално да създаде условия за облекчаване на ситуацията“, подчерта китайският представител.

Той изрази подкрепата на КНР за постигнатото вече прекратяване на огъня от съответните страни и похвали всички усилия, водещи до прекратяване на конфликта. Преговорите между САЩ и Иран в Пакистан бележат стъпка в правилната посока към деескалация, подчерта Фу.

Испанският премиер Педро Санчес демонстрира „стратегическа решителност“ за развитието на връзките с КНР

Сред всички испански премиери Педро Санчес е посещавал Китай най-често и е един от европейските лидери, провел най-много разговори Пекин. През 2025 г. търговията между двете страни е надхвърлила 55 милиарда щатски долара

Испанският премиер Педро Санчес направи поредното си официално посещение в Китай от 11 до 15 април. Това беше четвъртото му посещение в Китай за четири години. Китайският председател Си Дзинпин се срещна с него и двете страни подписаха няколко документа за сътрудничество в областта на търговията, образованието, науката и технологиите, селското стопанство и храните. Испанските медии смятат, че тези постижения са засилили стратегическото взаимно доверие между двете страни и са насърчили силно двустранния „конструктивен диалог и прагматично сътрудничество“.

Сред всички испански министър-председатели Санчес е посещавал Китай най-често и е и един от европейските лидери, провел най-много диалози с Китай. Прави впечатление, че когато председателят Си Дзинпин се срещна със Санчес в Пекин, двамата лидери наблегнаха на една и съща дума – „стратегическа решителност“. Това е отличителна черта на отношенията между Китай и Испания и тя помага на външния свят да разбере защо Санчес поддържа толкова висока честота на посещения в Китай на фона на сложната и нестабилна международна обстановка.

Икономическото и търговско сътрудничество е важен акцент в китайско-испанското сътрудничество. В продължение на много години Китай е най-големият търговски партньор на Испания извън ЕС. През 2025 г. двустранната търговия между Китай и Испания надхвърли 55 милиарда щатски долара, което е увеличение с 9,8% на годишна база. През последните години китайски компании в областта на електрическите превозни средства, батериите и системите за съхранение на енергия активно инвестират и си сътрудничат с Испания. Висококачествените испански селскостопански и хранителни продукти като зехтин, вино и продукти от свинско месо, също са все по-популярни в китайските домакинства.

На редовната пресконференция на китайското Търговско министерство говорителят Хъ Ядон заяви, че Китай и Испания ще засилят стратегическото взаимодействие и политическия обмен, ще задълбочат сътрудничеството по веригите на производството и доставки, и ще създадат повече взаимноизгодни проекти.

Страницата подготви
Любомир МИХАЙЛОВ

Бързо растящият туристически поток в Китай доказва жизнеността на китайската икономика

Подкрепени от облекчените визови режими, дигитализираните плащания и националната инициатива „Пазаруване в Китай“, все повече чуждестранни посетители избират страната като дестинация за туризъм и потребление. Според експерти тези мерки повишават конкурентоспособността на Китай като глобален потребителски пазар и улесняват достъпа на международни клиенти.

Разширените безвизови политики, съчетани с бързо гранично обслужване и удобни разплащателни решения, създават по-благоприятна среда за трансгранични пътувания и бизнес активност, съобщава Радио Китай за чужбина. В обзор на темата за нарастващия туристически поток в страната медията отбелязва, че традиционното гостоприемство, с което е известен китайският народ от хиляди години, намира съвременно изражение в последователни политики за отваряне и икономическо взаимодействие.

Китай ускорява отварянето си към международния поток от хора и бизнес чрез разширяване на безвизовите режими и дигитализация на граничния контрол. На международното летище Пекин „Дасин“ обработката на пристигащи вече се извършва в рамките на минута чрез предварително попълнени онлайн формуляри и QR кодове, което значително намалява административното време и повишава ефективността на трафика. Политиката за едностранно безвизово влизане бе удължена до 31 декември 2026 г. Тя обхваща над 40 държави от Европа, Северна Америка и Океания, като предоставя разрешен престой до 30 дни за бизнес, туризъм и обмен. Паралелно с това 240-часовият безвизов транзит е разширен до 65 входни пункта в 24 провинции. Тези мерки целят стимулиране на международните пътувания, инвестициите и трансграничната икономическа активност.

По време на празничните дни около Китайската нова година резервациите на билети за туристически атракции от чуждестранни посетители са се увеличили със 110% на годишна база. Това показват официалните данни на китайската туристическа платформа Trip.com. Данните от Държавната имиграционна администрация също така показват, че преминаванията на границата от чуждестранни граждани са достигнали 828 000 през същия период, което е увеличение с 29,8% в сравнение с новогодишните празници през 2025 г.

Докато емблематични забележителности като Великата китайска стена и Забраненият град остават най-интересни за международните гости, много ясно можем да открием и друга важна тенденция. Китай вече е със статут на привлекателна дестинация за пазаруване, подхранвана от съгласувани национални усилия за подобряване на пазаруването в

страната за международните туристи.

Освен по-лесното пътуване Китай оптимизира политиките си за възстановяване на данъци при заминаване, като намали минималния праг за покупка, разшири мрежата от отговарящи на условията търговци на дребно и насърчи незабавното възстановяване на удържаните от чужденците средства като данъци. Всичко това позволява на чуждестранните посетители в страната да получават възстановяване на подобни суми директно в търговските обекти, вместо да чакат до заминаването им от летищата, където тези средства да им бъдат изплатени.

В шоурума на производителя на дронове DJI в China World Mall потокът от международни клиенти нараства, като посетителите все по-често пристигат с конкретни покупки в технологичния сегмент. Според управителя на обекта продуктите се превръщат във водещ мотив за посещение, което отразява засиленото потребителско търсене от чуждестранни клиенти. Въведената политика за незабавно възстановяване на данъци значително ускорява оборота, като повишава продажбите до около 80% спрямо предишни нива от 20 – 30%. Към края на ноември услугата обхваща над 12 000 търговски обекта в страната, като повече от 7000 от тях предлагат незабавно възстановяване. Мерките стимулират вътрешното потребление и засилват привлекателността на пазара за международни посетители.

Данни от Държавната данъчна администрация показват, че от януари до ноември миналата година броят на чуждестранните туристи, кандидатстващи за възстановяване на данъци, се е увеличил с 285 процента в сравнение със същия период на предходната година, а стойността на възстановените данъци също се е повишила с 98,8 процента. Например Марсия Ракел, 43-годишна туристка от Португалия, завърши последния етап от пътуването си в Китай, като получи данъчни възстановявания за две скъпи покупки – ръчно бродирана чанта и кърпа с божур и пеперуда – за по-малко от четвърт час в Шанхай, разказва Радио Китай за чужбина. „Целият процес беше лесен,“ споделя Марсия. „Когато видях опашката за касата, директно се насочих към самообслужващия павилион.“ Едно бързо сканиране на документите и касовите бележки беше достатъчно, за да може системата веднага да върне парите й в мобилния й портфейл.

Инициативата „Пазаруване в Китай“, насочена към създаване на по-благоприятна международна потребителска среда чрез опростени визови режими и оптимизирани схеми за възстановяване на данъци, се утвърждава като структурен инструмент за модернизация на вътрешния пазар. Според анализатори тя надхвърля краткосрочния ефект върху потреблението и се превръща в катализатор за повишаване на ефективността и отвореността на търговската система. Данни на Министерството на търговията показват, че през 2024 г. разходите на входящите в страната туристи възлизат на около 0,5% от БВП на Китай, при нива между 1% и 3% в други големи икономики, което подчертава, че в КНР съществува значителен неизползван потенциал.

Повишените изисквания на международните потребители по отношение на качество, брандово разнообразие, стандарти на обслужване и удобство ускоряват адаптацията към глобалните практики. Това включва подобрения в платежните системи, процедурите за възстановяване на данъци, езиковото обслужване и прозрачността на информацията, обяснява Чън Ши, главен икономист в ICBC International. Според него тези реформи имат двоен ефект. Освен че улесняват чуждестранните посетители, те повишават качеството на потребителското преживяване и за местните домакинства, създавайки условия за по-висок вътрешен растеж.

В стратегически план, насоките за 15-ия петгодишен план (2026 – 2030) предвиждат развитие на повече градове като международни центрове за потребление и разширяване на вътрешното търсене. Това бележи преход от възприемането на Китай единствено като производствен и снабдителен център към позиционирането му като висококачествена потребителска дестинация с глобално конкурентно предлагане. В този контекст се откроява необходимостта от изграждане на повече търговски зони, ориентирани към международни посетители, включително чрез многоезична среда, специализирани услуги и по-добра инфраструктура за пазаруване и свободно време.

Интеграцията между търговията, културата, туризма и спорта се очертава като ключов фактор за създаване на комплексни потребителски преживявания. В условията на нарастващ протекционизъм и геополитическо напрежение, подобни инициативи допринасят за разширяване на международния потребителски пазар, като укрепват устойчивостта на глобалната търговия и задълбочават икономическата взаимна свързаност.

Древният град Пиняо

Градът, в който времето отказва да си тръгне

Има места по света, където историята е затворена зад витрини – подредена, етикетирана и обезопасена. Има и други, където тя не е експонат, а среда – въздухът, който дишаш, камъкът под краката ти, шумът на дървени врати, които се затварят по същия начин от векове. Такъв е древният град Пиняо – не просто съхранен, а жив, дишащ разказ за Китай от времето, когато империи се въздигали и рухвали, но градската тъкан оставала.

Разположен в сърцето на провинция Шанси, този град не впечатлява с високи небостъргачи или модерна архитектура. Напротив – неговото величие е в устойчивостта. Основан през XIV век, по времето на династия Мин (1368 – 1644), Пиняо е като капсула на времето, която по някакво чудо е избегнала разрушенията на индустриализацията и безмилостната модерност.

Когато човек пристъпи през масивните градски порти, усеща нещо повече от историческо любопитство – усеща ред. Пиняо не е възникнал хаотично. Планировката му следва древни принципи, вдъхновени от фъншуй, и космологични представи за баланса между небето и земята.

Градът е обграден от крепостна стена, която и до днес стои почти непокътната.

Тя се простира на над шест километра, с кули и бастиони, които са служели както за защита, така и за демонстрация на власт. Всяка улица, всяка алея изглежда подчинена на невидима геометрия. Главната ос преминава през града като гръбнак, около който се живява своя златен век. Докато много градове се развиват чрез производство или търговия, този се превръща във финансов център на Китай.

Именно тук се раждат първите „пяохао“ – ранни форми на банки,

които позволяват прехвърляне на средства на големи разстояния. В свят без електронни преводи и международни банки, това е революция. Търговците вече не трябва да носят със себе си злато и сребро – достатъчен е документ, издаден в Пиняо, за да получат средства в друг край на страната. Градът става център на икономика, която мисли в по-широки мащаби.

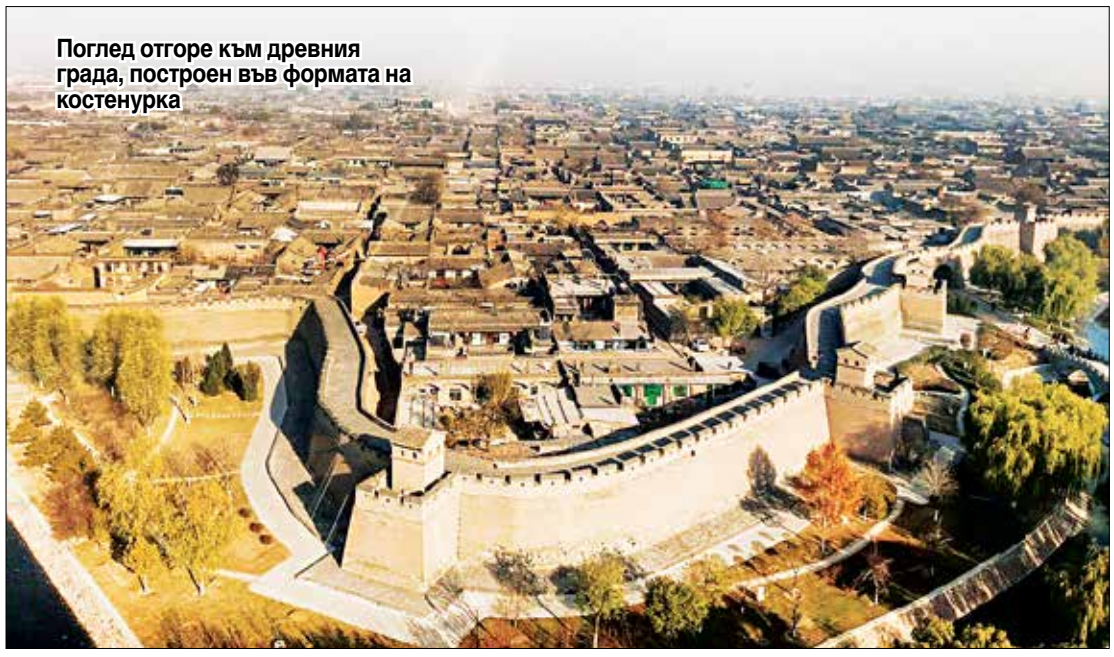

Поглед отгоре към древния града, построен във формата на костенурка

Туристическа обиколка по крепостната стена

Древният град е заобиколен със запазени и до днес тухлени стени

Дворните къщи, известни като „съхъюен“, съчетават интимност и социална йерархия. Външният свят остава отвън, а вътрешният двор се превръща в сцена на семейния живот.

През XIX век Пиняо преподреждат търговски и жилищни пространства.

Сградите на тези старинни банки изглеждат внушителни и днес. Те представляват не само административни сгради, а символи на доверие.

Масивни врати, дебели стени и внимателно декорирани интериори – всичко говори за стабилност и престиж. В тях се усеща духът на предприемчивост, който е превърнал Пиняо в нещо повече от провинциален град.

Освен с тези внушителни сгради и крепостни стени, градът е бил организиран така, че движението вътре да може лесно да се наблюдава и регулира – улиците са сравнително тесни и праволинейни, с ясно дефинирани входни точки, а портите са се затваряли нощем, превръщайки целия град в контролирано пространство. Вътрешните дворове на къщите не само осигуряват уединение, но и ограничават достъпа на външни лица, което е било особено важно в период, когато Пиняо е бил финансов център с концентрация на богатство. Дори банковите институции, възникнали тук, са разполагали със сложни системи от помещения – външни зали за клиенти, вътрешни дворове за служители и строго охранявани складове за ценности.

На няколко километра извън градските стени се намират две съкровища, които допълват културния пейзаж – храмът Шуанлин и храмът Джънго.

Първият е известен със своите над 2000 цветни скулптури, създадени през вековете на династиите Мин и Цин (1644 – 1911). Всяка фигура носи израз, жест, индивидуалност. Лицата им са едновременно спокойни и напрегнати, сякаш улавят момент между земното и божественото.

Вторият храм пази нещо още по-рядко – една от най-старите дървени конструкции в Китай. Главното светилище, известно като „Храмът на десетте хиляди Буди“, е изградено по време на Петте династии (907 – 960).

Разхождайки се по улиците, туристите може и днес лесно да прочетат социалната структура на Китай от предмодерната епоха. Търговци, чиновници, занаятчии – всеки има своето мяс-

то, буквално и символично.

Къщите на богатите фамилии са разположени близо до централните улици, с богато украсени фасади и сложни вътрешни дворове. По-бедните квартали са по-скромни, но не по-малко хармонични.

Дори в простотата има ред и естетика.

Културата на града се отразява и в кулинарията. Най-емблематичното ястие в града е „Телешко Пиняо“ – бавно приготвено говеждо месо с наситен аромат, което още от времето на династия Цин се е превърнало в символ на града. Причината не е просто вкусът, а практичността: като финансов център, Пиняо е бил пълен с пътуващи търговци и банкови служители, които са имали нужда от храна, издържаща дълго време без разваляне.

Около това ястие постепенно се оформя цяла кулинарна култура, свързана с търговията – прости, но хранителни блюда, лесни за съхранение и консумация в движение. Уличните сергии, които и днес могат да се видят в града, следват същата логика: бърза храна, но с дълбока традиция.

Тук религията също има своя отпечатък.

Малки храмове и светилища са разпръснати из града, напомняйки за всекидневната духовност на неговите жители. Вярата не е отделена от живота – тя е вплетена в него. Едно от най-големите предизвикателства пред подобни места е балансът между съхранение и развитие.

Пиняо е пример за това как този баланс може да бъде постигнат, макар и не без трудности.

Градът е включен в Списъка на световното наследство на ЮНЕСКО, което носи както престиж, така и отговорност. Законодателството в Китай осигурява рамка за защита, но истинската работа се случва на местно ниво – чрез внимателно управление, реставрации и контрол върху новото строителство.

Туризмът, разбира се, е двуостър меч.

От една страна, той носи средства и интерес. От друга – риск от комерсиализация.

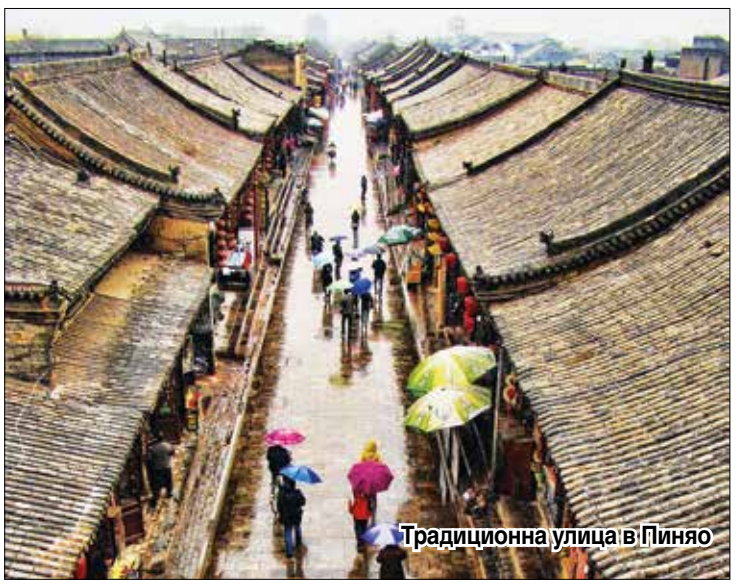
Традиционна улица в Пиняо

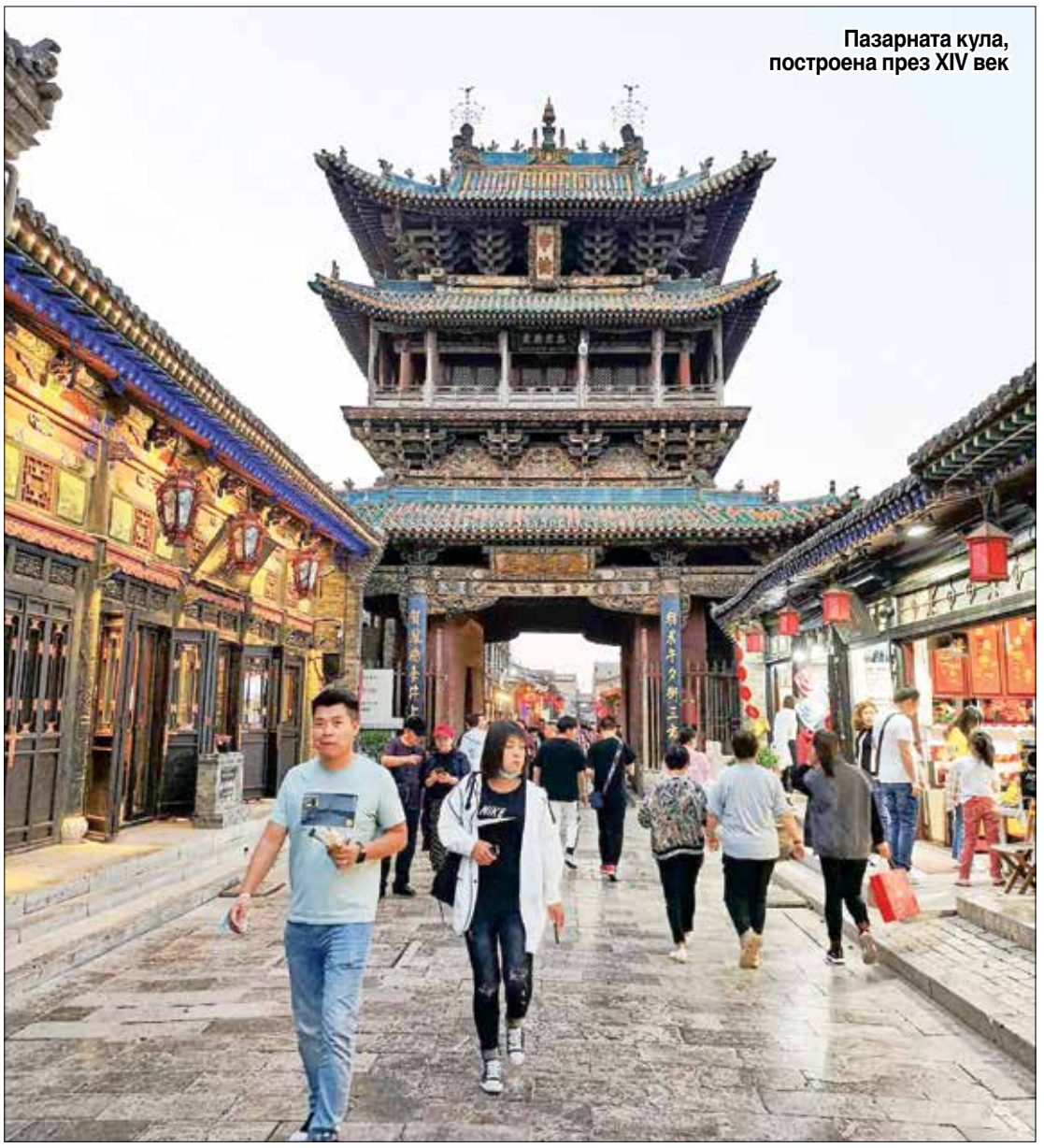
Пазарната кула, построена през XIV век

Градската порта, съхранена от векове

Дворните къщи, известни като „съхъюен“

Храмът Шуанлин

В храма Шуанлин има колекцията от над 2000 декоративни глинени статуи

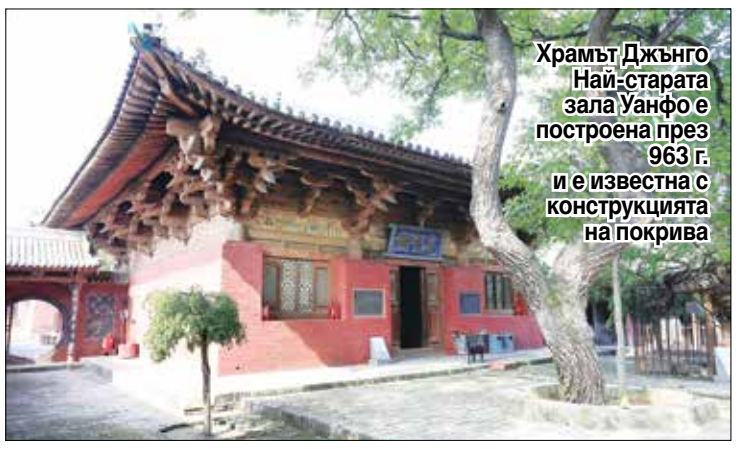
Храмът Джънго Най-старата зала Уанфо е построена през 963 г. и е известна с конструкцията на покрива

В Пиняо този риск е осезаем, но засега градът успява да запази своята автентичност. Магазините и кафенетата съществуват, но не доминират. Те са част от пейзажа, но не негов център.

Може би най-впечатляващото в Пиняо не са сградите, а атмосферата.

В един свят, в който шумът е неизбежен, тук тишината има стойност. Не абсолютна тишина, а онази, в която всяко движение има значение – стъпките по калдъръма, скърцането на врата, далечен разговор. Тази тишина позволява на въображението да работи. Да си представиш търговци, които обсъждат сделки, различните чиновници, които пишат документи, семейства, които се събират около вечерята. Миналото не е далечно – то е на една крачка.

Пиняо ни учи на нещо просто, но трудно приложимо – че развитието невинаги означава разрушение на старото. В свят, който често избира да строи върху руините, този град показва друга възможност: да надграждаш, без да заличаваш. Той е свидетелство за устойчивост – не само на материалите, но и на идеите. Идеята, че редът има значение. Че красотата може да бъде функционална. Че историята не трябва да бъде забравяна, за да се направи място за бъдещето.

Страницата подготви
Галя КРУМОВА

КИТАЙ днес
24 – 30.4.2026

CGTN: Докато Америка разклаща света, Китай се опитва да го задържи цял

„Китай се стреми да се утвърди като фактор на стабилност и предсказуемост в глобалната система“, отбелязват Ирина Вострикова и Бян Менюй – но зад тази формула стои не идеология, а суров прагматизъм. Докато САЩ все по-често действат чрез натиск и сътресения, Китай се опитва да задържи работещ свят, от който самият той зависи. Именно тук се крие напрежението – стабилността, която Пекин предлага, постепенно се превръща в негова необходимост и ограничение едновременно. В глобална среда, която се разпада, това вече не е стратегия, а въпрос на оцеляване.

Докато светът се люлее: как Китай започна да продава стабилност като стратегия

Има нещо почти незабележимо в начина, по който Китай променя езика на глобалната политика. Това не е шумна промяна, не е декларативна, не е придружена от демонстрации на сила в класическия смисъл. Тя се движи по-тихо, но много по-дълбоко – в самата тъкан на това как държавите започват да мислят за сигурност, развитие и бъдеще. Ако преди десетилетие Пекин говореше за растеж, за пазари, за инфраструктура, днес той говори за стабилност. Но не като лозунг. А като ресурс. Като продукт. Като политическа валута, която може да бъде обменяна в свят, уморен от кризи.

Това не е случайна промяна на реториката. Това е реакция на среда, в която традиционният гарант на реда – САЩ – все по-често изглежда като източник на сътресения, а не на предсказуемост. Не защото Вашингтон внезапно е загубил мощта си. А защото самият модел, чрез който тази мощ се упражнява, започна да генерира несигурност дори сред съюзниците. Санкции, които се разширяват отвъд първоначалните си цели. Военни решения, които се вземат с хоризонт на вътрешнополитически цикли. И една растяща склонност да се използва икономиката като инструмент за натиск, а не като поле за сътрудничество.

Именно в този вакуум Китай започва да оформя ново предложение. Не като идеология, не като универсална доктрина, а като прагматична алтернатива. Посланието е просто, но стратегически точно: ние няма да ви учим как да живеете, няма да ви поставяме условия за вътрешната ви политика, няма да ви въвличаме в конфликти, които не са ваши. Ние ще правим бизнес. Ще инвестираме. Ще строим. И ще се въздържаме.

Това „въздържане“ е ключът. То е представено като добродетел, но всъщност е инструмент. Защото в свят, в който все повече актьори се държат импулсивно, отказът от намеса започва да изглежда като форма на сила. Китай не се опитва да бъде морален авторитет. Той се опитва да бъде стабилен партньор. И това е много по-привлекателно за голяма част от така наречения Глобален юг, където паметта за външни интервенции е все още жива.

Тук се появява една важна линия, която често остава скрита зад официалните формулировки. Китай не защитава стабилността, защото вярва в нея като ценност сама по себе си. Той я защитава, защото неговият собствен модел на развитие зависи от нея. Китайската икономика е дълбоко вплетена в глобалните вериги на производство, търговия и финанси. Тя не може да функционира в среда на постоянни шокове. Не може да расте, ако светът е разкъсван от санкции, блокади и военни конфликти. За разлика от Съединените щати, които могат да си позволят да изолират цели региони, Китай няма този лукс. Неговата сила е в свързаността. И всяко разрушаване на тази свързаност е удар срещу самия него.

Китайската инициатива за глобално управление, предложена от президента Си Дзинпин на срещата на ШОС през 2025 г., не трябва да се разбира като опит за създаване на нова система, която да замени старата

Затова китайската инициатива за глобално управление не трябва да се разбира като опит за създаване на нова система, която да замени старата. Тя е по-скоро опит да се стабилизира една система, която вече се разпада. Пекин не иска да събори глобалната икономика и да я построи отначало. Той иска да я задържи работеща достатъчно дълго, за да може самият той да продължи да расте.

Това обяснява и една друга особеност на китайската политика – нейната последователност. Докато западните държави често сменят курса си в зависимост от вътрешнополитическия натиск, Китай се стреми да поддържа дългосрочна линия. Това не означава, че той не прави грешки или че не променя тактиката си. Но стратегическата рамка остава сравнително стабилна. И именно тази предсказуемост започва да се превръща в конкурентно предимство.

Особено в Европа, където усещането за нестабилност расте. Европейските икономики се оказват между две сили – американския натиск и глобалните сътресения, които този натиск често усилва. В тази ситуация Китай започва да изглежда не като заплаха, а като възможност за баланс. Не защото Европа е готова да се обърне към Пекин като нов център. А защото търси начини да намали зависимостта си от една все по-непредсказуема външна среда.

Тук се появява и най-интересният парадокс. Китай изгражда своя образ на стабилност не чрез сила, а чрез ограничаване на нейното използване. Не чрез доминация, а чрез въздържане. Това не означава, че той няма амбиции. Напротив. Но тези амбиции са формулирани по начин, който ги прави по-приемливи за останалите. Китай не казва: ние ще ви водим. Той казва: ние няма да ви пречим.

И в един свят, в който все повече държави се чувстват притиснати от чужди решения, това започва да звучи като обещание.

Но зад това обещание стои нещо много по-дълбоко. Не просто стратегия за външна политика. А опит за пренареждане на самото разбиране за власт. Ако досега властта се измерваше с това колко можеш да принудиш другите, Китай започва да предлага друга метрика – колко можеш да ги убедиш, че няма да ги разклатиш.

И тук напрежението едва започва да се натрупва.

Стабилността като инструмент, а не като обещание

Това, което Китай прави в момента, не е просто дипломатическа игра с думи. То е внимателно конструирана архитектура на възприятията, в която стабилността се превръща в геополитически ресурс. Не като нещо абстрактно, а като нещо измеримо, осезаемо, почти материално. И това променя начина, по който държавите започват да изчисляват своите интереси.

Защото стабилността, в китайската интерпретация, не означава липса на конфликти. Означава контрол върху тяхната интензивност. Означава предсказуемост на последствията. Означава способността да планираш, дори когато средата около теб е напрегната. Това е много по-практична дефиниция от класическите западни формули, които често се разпадат при първия сериозен сблъсък на интереси.

Именно тук се появява същинската разлика между подхода на Китай и този на САЩ. Вашингтон продължава да мисли стабилността като резултат от доминация. Ако контролираш системата, тя ще бъде стабилна. Ако има отклонение, то трябва да бъде коригирано – чрез санкции, чрез натиск, чрез демонстрация на сила. Това е логика, която работеше в свят с ясно изразен център. Но в свят, който вече не е еднополюсен, тя започва да създава повече напрежение, отколкото ред.

Китай избира друга линия. Той не се опитва да контролира системата изцяло, защото знае, че това вече е невъзможно. Вместо това се опитва да намали степента на хаоса в нея. Да създаде острови на предсказуемост. Да предложи рамки, в които различни държави могат да взаимодействат без да бъдат принуждавани да избират страна във всеки конфликт.

Това не е алтруизъм. Това е изключително прагматичен ход. Защото всяка зона на предсказуемост автоматично се превръща в зона на икономическа активност. А всяка зона на икономическа активност, в която Китай има присъствие, укрепва неговата позиция в глобалната система. Така стабилността започва да генерира влияние, без да се налага да бъде налагана със сила.

Този механизъм е особено видим в отношенията с държавите от Глобалния юг. Там, където западните политики често са свързани с условия, реформи, политически изисквания, Китай предлага нещо различно – сделки без идеологически пакет. Това не означава, че тези сделки са равнопоставени или че не създават зависимости. Но означава, че те не идват с публичен натиск върху вътрешната политика на партньорите.

И в много случаи това е достатъчно. Защото за редица държави изборът не е между идеална и лоша система. Изборът е между натиск и пространство за маневриране. Китай предлага второто. И това постепенно започва да променя географията на подкрепата. Не чрез шумни съюзи, а чрез натрупване на зависимости, които не се афишират, но действат.

В този контекст инициативите за глобално управление, които Пекин лансира, придобиват нов смисъл. Те не са просто дипломатически документи. Те са опит да се формализира една практика, която вече се изгражда на терен. Практика, в която правилата не се налагат едностранно, а се договарят така, че да не блокират икономическите процеси.

Това е особено важно в момент, когато глобалната икономика започва да се фрагментира. Санкционните режими, търговските ограничения, технологичните бариери – всичко това разкъсва системата на части. Китай разбира, че ако този процес се задълбочи, той ще загуби повече от всеки друг. И затова се опитва да го забави. Не чрез конфронтация, а чрез предлагане на алтернативни канали за взаимодействие.

Тук се появява една по-дълбока линия, която често остава извън публичния дебат. Китай не просто реагира на действията на САЩ. Той се опитва да изпревари тяхната логика. Да създаде условия, при които държавите да започнат да виждат в стабилността не просто комфорт, а необходимост. И когато това се случи, самата идея за силова политика започва да губи своята привлекателност.

Но този процес не е безпроблемен. Защото стабилността, която Китай предлага, има своята цена. Тя изисква приемане на определени правила. Изисква адаптиране към една система, в която Пекин играе все по-централна роля. И макар тази роля да не е формулирана като доминация, тя постепенно започва да се усеща като такава.

Това създава напрежение, което не винаги е видимо. Държавите искат стабилност, но не искат зависимост. Искат предсказуемост, но не искат да губят автономия. И в този баланс Китай трябва да бъде изключително внимателен. Защото всяка грешка

може да разруши образа, който толкова внимателно изгражда.

И тук се крие най-голямото предизвикателство. Да бъдеш възприеман като стабилен, без да бъдеш възприеман като доминиращ. Да създаваш зависимости, без те да изглеждат като такива. Да влияеш, без да изглежда, че налагаш воля.

Това е тънка линия. И тя не може да бъде поддържана безкрайно лесно.

Но засега Китай успява да върви по нея. И именно това започва да променя играта.

Когато стабилността се превърне в зависимост

Има един момент, в който внимателно изграждания образ започва да придобива собствена тежест и да влияе не само на това как другите те възприемат, а и на това как ти самият трябва да се държиш. Именно до такава точка постепенно достига Китай. След като години наред настоява, че е носител на предсказуемост, че не налага модели, че не се намесва, той вече не може лесно да си позволи да наруши тази линия. Всяко отклонение веднага ще бъде разчетено като слабост или като лицемерие. И тук стабилността, която Китай продава на света, започва да се превръща в собствено ограничение.

Това не е абстрактен проблем. Това е много конкретно стратегическо напрежение. Защото реалният свят не позволява дълго време да останеш само наблюдател. Конфликтите се задълбочават, регионалните кризи се преплитат, икономическите сътресения се превръщат в политически. И във всяка от тези ситуации от Китай все по-често се очаква не просто да предлага рамка, а да взема страна. Да действа. Да влияе пряко.

Но всяко такова действие носи риск. Ако се намеси твърде открито, ще разруши внимателно изградения образ на сила, която не налага волята си. Ако остане пасивен, ще започне да изглежда като играч, който се възползва от системата, без да поема отговорност за нейната стабилност. Това е класическа дилема, но в китайския случай тя е изострена от самата стратегия, която Пекин избра.

На този фон поведението на САЩ започва да придобива ново значение. Не защото Вашингтон внезапно е станал по-ефективен, а защото неговата непредсказуемост започва да поставя Китай в неудобна позиция. Всеки нов санкционен режим, всяко едностранно решение, всяка военна ескалация създават ситуация, в която Пекин трябва да реагира, но без да изглежда, че влиза в директна конфронтация.

Това е особено ясно в икономическата сфера. Китайската икономика остава дълбоко зависима от глобалните пазари, от достъпа до технологии, от стабилността на търговските маршрути. В същото време тя се опитва да намали тази зависимост, да изгради вътрешни резерви, да диверсифицира партньорствата си. Но този процес не може да бъде бърз. И в този преходен период Китай е едновременно силен и уязвим.

Именно тази двойственост започва да се усеща все по-ясно от останалите държави. Те виждат възможност в сътрудничеството с Китай, но също така усещат и неговите ограничения. Разбират, че стабилността, която Пекин предлага, не е безусловна. Че тя зависи от това доколко самият Китай успява да запази баланса между външния натиск и вътрешните си нужди.

Тук се появява и един по-дълбок процес, който не винаги е видим на повърхността. Постепенно започва да се формира нов тип зависимост – не основана на военна сила или политически контрол, а на икономическа и системна свързаност. Държавите, които се включват в китайските инициативи, които разчитат на китайски инвестиции, които интегрират своите икономики с китайската, започват да се адаптират към логиката, която Пекин предлага.

Това не е насилствен процес. Но той е реален.

И тук възниква въпросът, който все още не е зададен открито, но постепенно започва да се оформя. Ако стабилността, която Китай предлага, изисква определен тип поведение, определен тип решения, определен тип икономическа ориентация, доколко тя остава неутрална? Доколко тя наистина е алтернатива на натиска, а не негова по-мека форма?

Това е въпрос, който ще става все по-важен, особено за Европа. Защото европейските държави се намират в ситуация, в която трябва да балансират между различни центрове на влияние. Те не могат да си позволят да се откъснат от Съединени американски щати, но също така не могат да игнорират възможностите, които предлага Китай. И в този баланс всяка форма на стабилност е ценна, но всяка форма на зависимост е риск.

Това прави китайската стратегия едновременно привлекателна и подозрителна. Привлекателна, защото предлага изход от хаоса. Подозрителна, защото този изход може да има цена, която не е ясно формулирана.

И точно тук напрежението започва да се натрупва не само между големите сили, а и вътре в самите общества. Между желанието за сигурност и страха от загуба на контрол. Между необходимостта от стабилност и инстинкта за автономия.

Китай се движи внимателно в това пространство. Но самото пространство става все по-тясно.

Всяка следваща стъпка ще бъде по-трудна от предишната.

Линията, отвъд която стабилността вече не успокоява

Колкото по-дълго Китай настоява, че е фактор на стабилност, толкова по-ясно започва да се вижда, че тази стабилност има граници. Не формални, не обявени, а структурни. Те не са поставени от някакъв външен натиск, а от самата природа на системата, в която Пекин се опитва да действа. Защото глобалният ред, такъв какъвто беше изграден през последните десетилетия, вече не може да бъде просто „успокояван“. Той се променя отвътре, разпада се на зони, в които различни логики започват да се сблъскват.

И в този процес стабилността престава да бъде универсално решение. Тя се превръща в локално явление. В нещо, което може да съществува на едно място, но да бъде подкопано на друго. Китай може да създава предсказуемост в определени икономически коридори, да поддържа баланс в конкретни отношения, да предлага рамки, които работят за част от света. Но той не може да контролира общата динамика. Не може да спре натрупването на напрежение в други части на системата.

Това създава усещане за фрагментирана стабилност. За свят, в който има острови на ред, но океанът около тях става все по-бурен. И колкото повече този океан се надига, толкова по-трудно става за самите острови да останат изолирани от него.

Тук се появява една нова линия на напрежение, която не беше толкова видима в началото. Китай започва да бъде оценяван не само по това какво предлага, а и по това какво не може да предотврати. Всяка нова криза, всяка ескалация, всяко разпадане на договорености поставя под въпрос неговата роля. Не защото той е отговорен за тях, а защото сам се е позиционирал като сила, която трябва да носи стабилност.

И това постепенно променя очакванията към него.

Вече не е достатъчно да не се намесваш. Започва да се очаква да можеш да влияеш. Да можеш да успокояваш ситуации, които излизат извън контрола на други. Да можеш да бъдеш посредник, гарант, балансьор. Но всяка от тези роли изисква активност. Изисква намеса дори когато тя е прикрита.

Това е моментът, в който китайската стратегия започва да се сблъсква със собствените си ограничения. Защото колкото повече се включва в управлението на кризи, толкова по-малко може да поддържа образа на неутрален играч. И колкото повече се опитва да остане неутрален, толкова повече рискува да бъде възприет като неефективен.

Паралелно с това поведението на САЩ продължава да усложнява средата. Не толкова чрез конкретни действия, колкото чрез самата си логика. Логика, която приема конфликта като инструмент, а нестабилността като управляем ресурс. В такава среда всяка стратегия, която залага на предсказуемост, неизбежно се оказва под натиск.

Това води до една постепенна, но много съществена трансформация. Китай започва да бъде принуждаван да мисли не само как да поддържа стабилност, но и как да реагира на нестабилност, която не контролира. Да се адаптира към среда, в която неговият модел не е доминиращ, а съжителства с други, често противоположни логики.

И тук се появява онова усещане за напрежение, което не може да бъде скрито зад дипломатически формули. Усещане, че системата се движи към точка, в която различните модели вече няма да могат да съществуват паралелно без сериозни сблъсъци. Не непременно военни, но достатъчно дълбоки, за да променят правилата на играта.

В този контекст стабилността, която Китай предлага, започва да изглежда не като решение, а като временно забавяне. Като опит да се отложи моментът, в който системата ще трябва да се пренареди по нов начин. Това не я прави безсмислена. Напротив. Тя остава изключително ценна за всички, които искат да избегнат резки сътресения.

Но същевременно поставя въпроса колко дълго може да бъде поддържана.

Защото всяка стабилност, която не се подкрепя от обща рамка, рано или късно започва да се разпада под натиска на външни сили. И колкото повече тези сили се усилват, толкова по-трудно става да се запази балансът.

Китай все още се движи уверено в тази среда. Все още успява да предлага алтернативи, да изгражда връзки, да поддържа образа си на предсказуем партньор. Но самата среда се променя по-бързо, отколкото този образ може да се адаптира.

И това създава усещане, че следващият етап няма да бъде просто продължение на сегашния.

А нещо много по-рязко.

Когато стабилността започне да тежи

В един момент всяка стратегия достига до точка, в която започва да носи не само предимства, но и тежест. Това, което Китай изгради като образ през последните години – образ на предсказуемост, на въздържане, на внимателно движение през глобалните напрежения – постепенно започва да се превръща в нещо, което го задължава. Не просто го описва, а го ограничава.

Защото стабилността не е неутрална позиция. Тя изисква постоянство. Изисква способност да удържаш средата около себе си, дори когато тя се разклаща. И когато самият ти си този, който твърди, че може да го прави, всяко разклащане започва да изглежда като твой неуспех, независимо дали си го предизвикал.

Точно тук се появява онова напрежение, което не може да бъде скрито зад внимателни формулировки. Китай не може да си позволи да бъде просто участник в системата. Той вече е възприеман като фактор, който трябва да я стабилизира. Но системата, в която действа, все по-малко подлежи на стабилизиране в класическия смисъл.

И това създава едно усещане за изместване. За ситуация, в която самият инструмент започва да губи ефективността си, не защото е грешен, а защото средата около него се е променила прекалено бързо. Стабилността работи, когато има какво да бъде стабилизирано. Когато рамките са ясни, когато напреженията са управляеми, когато актьорите споделят поне минимален интерес от поддържане на реда.

Но когато самият ред започне да се разпада, стабилността се превръща в усилие за задържане на нещо, което вече се изплъзва.

Това не означава, че китайската стратегия се проваля. Означава, че тя навлиза в етап, в който ще трябва да се променя. Да излезе от зоната на относителния комфорт, в която въздържането беше достатъчно. Да започне да взема решения, които носят по-голям риск. Да влиза в ситуации, в които не може да остане в сянка.

И точно тук се появява онова, което прави цялата картина по-непредсказуема. Защото всяка по-активна роля на Китай неизбежно ще бъде възприета като предизвикателство от Съединени американски щати. Не защото Пекин ще го търси, а защото самата логика на системата ще го изисква. И колкото повече Китай се опитва да бъде фактор на стабилност, толкова повече ще бъде въвличан в конфликти, които подкопават тази стабилност.

Това е затворен кръг, който тепърва ще се затяга

От едната страна стои необходимостта да се поддържа работеща глобална икономика. От другата – реалността на свят, който все по-често се движи чрез разриви, а не чрез свързаност. Между тези две сили Китай ще трябва да намери начин да се движи, без да изгуби онова, което му дава предимство.

Но самият факт, че трябва да го прави, вече показва, че етапът на относителна яснота е приключил.

Светът започва да влиза в зона, в която стабилността няма да бъде даденост, нито дори обещание. Тя ще бъде временен резултат от непрекъснато напрежение. Нещо, което се постига за кратко, след което отново се разпада. И в такава среда ролята на Китай няма да бъде да предлага окончателни решения, а да участва в процес, който няма финална форма.

Това променя и самия смисъл на стратегията. От опит да се изгради устойчив ред, тя постепенно се превръща в опит да се управлява нестабилност, без тя да прерасне в катастрофа. Това е по-трудна задача. По-несигурна. И много по-малко благодарна.

Но именно в нея Китай вече се намира. И въпросът не е дали ще продължи да настоява, че е фактор на стабилност.

А дали самата идея за стабилност ще остане достатъчно силна, за да бъде използвана като инструмент в свят, който все по-малко вярва в нея.

КИТАЙ днес
24 – 30.4.2026

Най-голямата държавна болница в Хонконг ще започне да функционира през октомври

Болница „Кай Так“, която е най-голямата държавна болница в Хонконг както по площ, така и по брой легла, ще започне да функционира през октомври, съобщи Управлението на болниците в Хонконг.

Според Управлението новата болница, с обща брутна застроена площ от 500 000 кв. м, разполага с 2400 легла, 37 операционни зали и различни специализирани центрове. Болницата ще предоставя денонощни услуги по спешна медицинска помощ.

Дейността на болница „Кай Так“ ще започне на два етапа, като специализираният амбулаторен блок и онкологичният блок ще отворят врати през октомври. Стационарните, хирургичните и спешните услуги ще започнат да функционират през 2028 г.

Изграждане на системата за диференцирано медицинско обслужване

Наскоро администрацията на Държавния съвет публикува „Мерки за ускоряване на изграждането на система за диференцирано медицинско обслужване“. На редовен брифинг на Пресслужбата на Държавния съвет представител на Държавната комисия по здравеопазване съобщи, че в момента изграждането на системата за диференцирано медицинско обслужване в страната преминава от етап на полагане на основите към вече цялостно подобряване на качеството и ефективността.

Над 1,1 милиона здравни заведения обслужват градските и селските райони, като основните здравни услуги покриват 1,4 милиарда жители. Над 90% от гражданите могат да достигнат най-близкото медицинско заведение за 15 минути. Структурата на диференцираното медицинско обслужване е основно изградена.

КМГ ще подкрепя висококачественото развитие на сектора на здравеопазването

В Уджън, провинция Джъдзян, Китайската медийна група проведе събитие за съвместно развитие на марките в сектора на здравеопазването. Инициативата се фокусира върху висококачественото развитие на индустрията и повишаване на стойността на брандовете, като се създаде платформа за дълбоко взаимодействие между националните медии и сектора на здравеопазването.

В срещата участваха близо 200 представители на известни предприятия и авторитетни институции от сферата.

Заместник-директорът на КМГ Ци Джуцюен заяви в своята реч, че представянето на „Програма за Здравословен Китай 2030“ и контекстът на енергичното развитие на сектора на услугите предоставят рядка възможност за растеж през периода на 15-ия петгодишен план.

КМГ ще предостави всестранна и висококачествена медийна подкрепа на марките в сектора, с което ще насърчава висококачественото развитие на индустрията на здравеопазването.

Нови козметични продукти за спортове на открито

Активният начин на живот отдавна не е нещо ново. В началото много млади хора, а с времето и ентусиасти от всички възрастови групи избират да прекарат свободното време в планината, градските паркове или градини, където да поемат свеж въздух и да се насладят на спокойствието на природата.

С популяризирането на тази „активна почивка“ се появяват и все повече специализирани козметични продукти.

Времето навън вече не е просто активност, а преживяване, в което комфортът и грижата за кожата са също толкова важни.

Козметиката за спортове на открито бързо набира популярност, защото съчетава защита и удобство в различни условия. Все повече спортни марки създават слънцезащитни продукти с висок фактор и практични формули. Така постепенно се оформя нов пазар, който се превръща в двигател на растежа в индустрията.

Козметиката за спортове на открито не е нова концепция, но досега основно козметичните компании разработваха подобни продуктови линии. Днес обаче именно марки, които до скоро се фокусираха върху дрехи и оборудване за спортове на открито, вече навлизат активно и в козметичния сегмент.

Още миналата година една утвърдена марка за спортно облекло и обувки направи първата крачка, представяйки собствена линия козметика на специализирано изложение. Продуктите ѝ обхващат широка гама – от слънцезащитни лосиони с висок фактор и водоустойчиви спрейове до продукти, подходящи за екстремни условия, професионален спорт и ежедневна защита.

От слънцезащитни спрейове и лосиони до балсами за устни, сух шампоан, кремове за лице и тяло – продуктите са много, увеличавайки и потреблението.

Тези продукти се отличават с ясно изразен „професионален“ характер, който ги разграничава от традиционните козметични марки.

Част от тях включват и иновативни технологии, които засилват ефекта на слънцезащитата при излагане на светлина и топлина, както и компактни и удобни за пренасяне продукти, съобразени с нуждите на хората, практикуващи дейности на открито.

Според експерти този ръст не е просто временна вълна, а ясен знак за промяна в начина на живот и очакванията на потребителите.

Грижата за кожата вече не се изчерпва с базови продукти.

Търсенето се насочва към решения, които отговарят на конкретни ситуации и активен начин на живот. Именно тук марките за спортове на открито намират своето място.

С натрупания си опит и технологичен потенциал те постепенно се утвърждават като водещи играчи. С навлизането на нови брандове и развитието на иновациите този сегмент има всички предпоставки да се превърне в нов стандарт и да даде силен тласък на цялата козметична индустрия.

Страницата подготви
Мира ЯВАШЕВА

Десислава Дончева: „Един пояс, един път“ е икономическото явление на новата епоха

В коментар за КМГ председателят на Българо-китайската камара за индустриално развитие (БККИР) г-жа Десислава Дончева споделя свои впечатления след завръщането си от двумесечен престой в Китай, по време на който е провела редица срещи и разговори с представители на китайски компании за сътрудничество и възможностите за съвместни инвестиции между България и КНР.

Десислава Дончева (вдясно) по време на двумесечен престой в Китай е провела редица срещи и разговори с представители на китайски компании

Китайската икономика безспорно бележи неоспорими резултати през последните две десетилетия. Световните анализатори предсказваха този бум на развитие, а бизнесът от нашата част на света, особено предприемачите, които са обвързани с търговски взаимоотношения с Китай, наблюдаваха отблизо постепенния подем на производственото развитие през годините. Така започва коментара си българската бизнес дама. По-нататък тя се спира на някои основни фактори и причини, довели до настоящото развитие на китайската икономика. „Поднебесната разви своята икономика със завидна съвкупност от фактори, като най-важните от тях са правилно взети държавнически решения, правилно изградени стратегии, последователност, държавна подкрепа на производството и социалното развитие, урбанизация, наука, отваряне и много други. Важното е, че всичко следва планираната последователност и всичко се оказва на правилното място в правилното време. И най-вече, че там, в Китай, всеки си знае мястото.”

Един от основните двигатели на този невиждан икономически подем е безспорно тясната обвързаност на китайската икономика с науката, категорична е тя и подчертава, че Китай се превръща пред очите ни в едно силно общество именно защото отдава заслуженото място на науката. Всички иновации, роботизацията на производството, повишаването на качеството, повишаването на благосъстоянието на хората и улесняването на тяхното всекидневие се дължат именно на постигането и внедряването на научните постижения в производството и социалната сфера.

„И ето как Made in China се превърна в Created in China. Китай вече твори и произвежда. Забележителни са например фабриките за производство на фотоволтаични панели. Фабрики, където можеш да видиш поне по 4 – 5 различни характеристики на привидно една стока (соларен панел), но всяка разлика е плод на научни разработки, анализи, изследвания и т. н. В Китай науката работи за просперитета на бизнеса”, подчертава г-жа Дончева и отново повтаря, че в Китай, към всеки голям производител има научен институт, в който работят експерти, докторанти и професори.

Десислава Дончева споделя и един неотдавнашен случай: „Мой колега, който посети Мюнхенското изложение за възобновяеми източници на енергия (ВИЕ) през юни т. г., разказа, след като се върна, че това е било изложение само с китайски стоки. И това е напълно логично – та нали всички панели и оборудване за възобновяеми източници на енергия се произвеждат в Китай или от китайски фирми...”.

Тя разказва и личното си впечатление от завода на GAC – един от най-големите автомобилни заводи в Китай, който е посетила по време на престоя си в Поднебесната. Като очевидец, сама се е убедила защо съществува толкова добро сътрудничество и „джоинт венчър” с компанията „Тойота“, която използва вече много от китайските технологии при производството си на електромобили. И разказва: „Китай дава собствени технологии на партньорите си. Дават, защото имат! И все повече ще има какво да дават на останалите държави в развитието на редица производства и сектори на услугите!”

„Един пояс, един път” ще бъдат платформата, която ще трансферира опита, иновациите, ноу-хау и създаването на нови трайни партньорства за взаимно печеливши модели. И ако доскоро историческата аналогия на тази платформа беше Пътят на копринатa, то сега Китай е готов да я превърне в Пътя на технологиите и прогреса. Това е новият път на просперитета, който Китай иска да сподели със света, категорична е председателят на БККИР Десислава Дончева.

Аграрният сектор на Китай жъне плодовете на технологичния напредък

Стремежът на Китай към модернизация на селското стопанство достигна нов етап миналата 2025 г., през която научният и технологичният напредък е допринесъл с над 64% за растежа на сектора, съобщиха официални лица в Пекин, цитирани от англоезичното китайско издание „Чайна дейли“.

Това според изданието подчертава ускоряващото се преминаване на Китай от традиционни, трудоемки земеделски практики към автоматизация, биотехнологии и анализ на данни.

На пресконференция неотдавна заместник-министърът на земеделието и селските райони Джан Синуан заяви, че интеграцията на съвременните технологии в селското стопанство става все по-широко разпространена, отбелязвайки значителен преход от конвенционални методи на земеделие към високотехнологични методи.

Един от крайъгълните камъни на усилията за модернизация на Китай е развитието на висококачествени земеделски земи, оборудвани с модерни напоителни и дренажни системи, за да се осигурят стабилни добиви, казва Джан.

Китай подкрепи създаването и модернизирането на 5,06 млн. хектара висококачествени земеделски земи през 2025 г., с което общата сума на тези земи в страната достигна над 66,7 млн. хектара.

Значителен напредък е постигнат и в семепроизводството, като семената се смятат за „микрочиповете“ на селското стопанство. „Поспециално, пазарният дял на местно разработените зеленчукови семена се е увеличил бързо през последните години“, каза Джан.

Според министерството местните сортове сега представляват повече от 80% от пазара за животновъдство и птицевъдство. Цифрата е по-висока за други категории, достигайки 86% за водните продукти и 91% за зеленчуците.

Джоу Юнлун, ръководител на отдела за наука, технологии и образование към министерството, съобщи неотдавна, че 2025 година страната е постигнала и значителни пробиви в областта на фундаменталните изследвания и граничните технологии.

Той също така подчерта клонирането на първия в света ген за топлоустойчивост в ориза – откритие, което предлага ново решение за поддържане на селскостопанските добиви на фона на покачващите се глобални температури. Изследването беше посочено сред 10-те най-големи глобални научни открития за 2025 г. от сп. Science.

Междувременно, и нивата на механизация са се покачили през 2025 г., като механизацията за отглеждане на култури, засаждане и прибиране на реколтата достигна 76,7%.

„Липсата на подходяща техника или лошата производителност на машините в хълмистите и планинските райони беше също ефективно преодолян“, каза Джоу. Той отбеляза, че изследванията в областта на селскостопанските роботи също се ускоряват и Китай вече разполага с над 300 000 селскостопански дрона в експлоатация. Тези устройства, използвани за задачи, вариращи от прецизно пръскане с пестициди до наблюдение на културите, покриват над 30,7 милиона хектара земеделска земя годишно.

Длъжностни лица заявиха, че тази година фокусът ще остане върху постигането на високо ниво на самостоятелност в селскостопанската наука и технологии. Министерството планира да насърчи прилагането на изкуствен интелект в селското стопанство, разширявайки сценариите за дронове, интернет на нещата и роботи. Основната промяна включва и преместване на иновациите от университетите в търговския сектор, като ще се засили ролята на селскостопанските предприятия. Освен това ще се насърчават компании за селскостопански технологии и ще формират иновационни консорциуми, водени от предприятия, за да преодолее разликата между научните изследвания и търговското приложение.

КИТАЙ днес
24 – 30.4.2026

Младите китайци се стичат в тематични паркове, за да се потопят в древната култура

За пътешествениците, които искат да се потопят дълбоко в китайската култура и история, тематичните паркове в древен стил из цялата страна се превърнаха в отличен избор. Предлагайки богати и потапящи преживявания, тези паркове се превърнаха в едни от най-популярните атракции в Китай, особено сред младите хора.

Наскоро 32-годишната Тао Дзидзи преживя незабравимо посещение в Millennium City Park в Кайфън, провинция Хънан, Централен Китай. В социалните медии тя с радост описа пътуването като „абсолютно невероятно“.

„В момента, в който влязох в тематичния парк, ми дадоха роля за деня и безплатен традиционен костюм“, каза Тао. С глинена купа в ръка, безупречно гримираната дама се облече в закърпена традиционна роба с изпокъсани маншети и влезе в ролята на просяк, изпълнявайки малки задачи, за да спечели реплики на древна китайска валута.

В парка посетителите могат да се включат в живи представления, да общуват с изпълнителите и да разменят репликите на пари за храна, разходки с лодка и други предмети. „Това е толкова забавно“, написа Тао, добавяйки, че тридневното й пребиваване в парка е било „изпълнено с потапящи преживявания“.

Вдъхновен от известната древна китайска картина „Сцена край реката по време на фестивала Цинмин“, паркът пресъздава живописно оживените улични сцени на Бианлиен, днес известен като Кайфън, столицата на династия Северна Сун (960 – 1127), улавяйки икономическия просперитет и културния разцвет на епохата.

Всеки ден в парка се провеждат над 200 представления и се организират повече от 20 интерактивни програми, които позволяват на

посетителите да се докоснат до ежедневието от династията Сун. По време на празниците броят на представленията може да достигне близо 1000 на ден.

Много млади китайски посетители споделят, че разходката из парка им дава усещането, че са стъпили директно в историята. „Хората идват тук в търсене на красота, която е започнала преди 1000 години, но все още може да бъде усетена и докосната днес“, казва Ариети, посетителка от Специалния административен район Хонконг.

През 2025 г. Millennium City Park набира впечатляващ темп, привличайки над 11 милиона посетители и генерирайки 1,2 милиарда юана (около 175 милиона щатски долара) приходи от туризъм, което представлява скок от над 37% и 20% съответно в сравнение с предходната година.

В Douyin, китайската версия на ТикТок, кратките видеоклипове за Millennium City Park са събрали общо близо 17 млрд. преглеждания. Често се появяват коментари, възхваляващи го като „китайски Дисниленд“.

С дълголетната си история Китай е дом на много бивши императорски града като Сиан, Ханджоу и Нанкин. Сред младите поколения в страната набира скорост тенденцията да се пътува до тези места, за да се опознаят обичаите и култура на всяка династия.

Данните от туристическата платформа Qunar показват, че от началото на 2026 г. резервациите на билети за тематични паркове в китайски стил, предлагащи интересни събития, са се удвоили, като интересът се пренася от празниците към обикновените уикенди. Тази тенденция отразява промяна в сектора на културния туризъм в Китай.

„Тъй като потреблението в туризма в Китай продължава да се подобрява, посетителите вече не се задоволяват с пасивно разглеждане на забележителности. Те искат по-дълбоко ангажиране и емоционална връзка с живописните места“, каза Сяо Дзянюн, заместник-директор на Института за изследване на културния туризъм в Хънан.

Съгласно националния план за развитие на Китай за следващите пет години, страната ще насърчава интеграцията на културата и туризма, ще стимулира индустрията на културния туризъм и ще използва културата за стимулиране на икономическото и социалното развитие.

„Днес хората все повече търсят духовно съзвучие и културна идентичност чрез своите потребителски избори“, каза Сюн Хайфън, доцент в Училището по управление на културните индустрии към Китайския университет по комуникации.

Страницата подготви Красимира ИВАНОВА

В Централен Китай е открита мрежа от водни канали на възраст 4000 години

В провинция Хънан, Централен Китай, е разкрита система от изкуствени водни канали, датирана на около 4000 години, която предоставя важни доказателства за организационния капацитет на държавно ниво и градоустройственото планиране на династията Ся (2070 – 1600 г. пр. н. е.) – най-ранната известна династия в Китай, съобщава „Синхуа“.

Откритието в обекта Уанчънган в Дънфън е представено на форум, посветен на най-новите археологически находки в провинцията.

На обекта са идентифицирани два нови изкуствени канала, всеки с ширина около три метра и потвърдена дължина над 120 метра. Простиращи се от север на юг, каналите са били свързани с ров с ширина около 10 метра, образувайки цялостна система за водоснабдяване, отводняване и пространствено зониране.

В допълнение към каналите и рова са открити множество по-малки канали с ширина между 0,3 и 1 метър. Тези канали са били свързани с отделни сгради или пещи, което е позволявало бързото оттичане на дъждовната вода и отпадните води, поддържайки по този начин суха жилищната среда.

Тези открития служат като важно археологическо доказателство за зрелостта на ранното държавно образуване.

Рекордно участие на китайци и чужденци в Азиатските плажни игри в Саня

В Пекин бе представена китайската делегация за 6-ите азиатски плажни игри „Саня 2026“, които ще се състоят в провинция Хайнан в Южен Китай. Общо 171 китайски спортисти ще участват в игрите, състезавайки се в 13 спорта и 60 дисциплини, с изключение на плажното кабади. Това е най-високият процент на участие за Китай, откакто той участва в игрите, които ще се проведат от 22 до 30 април. Това ще бъде вторият път, когато Китай ще бъде домакин на Азиатските плажни игри, след Хайян в провинция Шандун в Източен Китай през 2012 г.

Церемонията по откриването, посветена на жизнеността, откритостта и радостта ще се проведе в Азиатския плажен парк за игри в Саня. Тя ще представи рядък театрален експеримент, рядко виждан в миналото в мащабни събития, обясни Фан Жонли, участник в организационния комитет на игрите. Церемонията ще се различава от традиционния формат, като ще възприеме разказвателен стил с комедийни елементи. Надяваме се, че още от първата секунда публиката ще може да познае, че това е Хайнан, това е Саня с богато наследство, но изпълнено с жив дух, обяснява Ли Ян, един от режисьорите на церемонията.

В Азиатския парк за плажни игри най-впечатляващата гледка е заливът Саня, простиращ се зад сцената, с емблематичните скални образувания Тиеня Хайдзяо, издигащи се в далечината. Чрез смесица от дигитални изображения и осезаемите елементи на пясък и вълни, погледът на публиката няма да се ограничава до традиционната сцена, а ще е потопен в морето и небето на Саня, съобщиха организаторите.

В игрите ще участват рекордните 1800 спортисти от 45 държави и региони. Състезанията ще включват 14 спорта и 62 събития, включително баскетбол 3 х 3, плажна атлетика, плажна борба, плажен футбол, плажен хандбал, джиу-джицу, ветроходство и плажен волейбол. Сред спортистите, представляващи Китай, са сребърните медалисти по спортно катерене от Олимпийските игри в Париж У Пън и Дън Лиджуан. Уан Лили, бронзов медалист в баскетбол 3 х 3 на Олимпийските игри в Токио, ще се състезава в дисциплината 3 х 3. В популярните плажни спортове Китай също е представил силни състави от спортисти.

Билетите за плажния волейбол, известен с интензивната си конкуренция в състезанията и с високата си привлекателност за зрителите, се продават най-бързо дори за предварителните кръгове.

Междувременно, баскетболът 3 х 3, единственото събитие на закрито, спечели силна популярност сред по-младата публика заради бързото си темпо и интерактивната си атмосфера, споделят организаторите на състезанията. Билетите за игрите вече се продават добре на множество платформи, като цените варират от 30 до 200 юана.

В Шанхайския карнавал по тенис на маса за 2026 участват над 6500 ентусиасти и състезатели от 16-те района на града

Карнавалът по тенис на маса „Банк ъф Шанхай 2026“, спонсориран от банката, започна на закрития стадион в Шанхай, съобщи chinadaily.com.cn. В тази изключително масова спортна проява участват над 6500 ентусиасти от 16-те района на многомилионния град. Турнирът е посветен на отбелязването на 55-ата годишнина от китайско-американската така наречена пинг-понгова дипломация, която доведе до установяване на дипломатически отношения между Китай и САЩ. Събитията ще се проведат на спортни обекти, културни забележителности, офис сгради, търговски пространства и туристически атракции в целия град, съчетавайки професионални те състезания и обществено забавление. Очаква се мероприятията на фестивала да предизвикат бум на тениса на маса в целия град.

Този необикновен карнавал, който ще продължи четири месеца, привлече хиляди участници във всеки район на града. Наистина съм вдъхновен от огромния ентусиазъм сред жителите на града от всички възрасти, коментира Сю Иншен. Карнавалът включва две основни състезания: шампионската лига за смесени отбори и градското индивидуално първенство. Следвайки формата на Световната купа за смесени отбори на ITTF, първенството за смесени отбори включва пет дисциплини: смесени двойки, мъжки сингъл, женски сингъл, мъжки двойки и женски двойки. Всеки отбор може да регистрира двама професионални играчи с възрастово ограничение до 70 години.

„Това събитие за всички възрасти, насочено към общността и училището, е отлично“, каза шесткратната олимпийска състезателка Ни Сялиен. „Децата трябва да останат активни – спортът облекчава стреса, подобрява здравето, държи ги далеч от екраните на смартфоните и им помага да се свързват и да създават приятелства.“

Страницата подготви Любомир МИХАЙЛОВ

ДНЕС ПРЕСГРУПА
КИТАЙ днес

София, 1000
ул. „Г. С. Раковски“ 99
Тел.: +3592 944 1026
Имейл: kitai.dnes@gmail.com
Уебсайт: www.kitajdnes.com

ИЗДАТЕЛ
Проф. Светлана ШАРЕНКОВА
Управител на
ИК „ЗЕМЯ“ ООД
Тел.: +3592 943 4664

РЕДАКЦИОНЕН СЪВЕТ
Председател
Проф. д.ик.н. Димитър ИВАНОВ
Тел.: + 3592 944 1020

РЕДАКЦИОННА КОЛЕГИЯ
Главен редактор
Теофан ГЕРМАНОВ

Отговорен секретар
Венцислав ЗАФИРОВ

Редактори
Любомир МИХАЙЛОВ
Красимира ИВАНОВА

Репортер
Галина КРУМОВА

Графичен дизайн
Мая ПЕТРОВА

ОСНОВАТЕЛ И ПЪРВИ ГЛАВЕН РЕДАКТОР (2019 – 2025)
Петър ГЕРАСИМОВ

РАЗПРОСТРАНЕНИЕ
+3592 944 1026

РЕКЛАМА
Тел.: +3592 944 1026
kitai.dnes@abv.bg
Рекламите и обявите
се заплащат авансово
по банкова сметка
или в брой

БАНКОВА СМЕТКА
Интернешънъл Асет Банк АД
IBAN:
BG95IABG80981001651201
BIC: IABGBGSF
ИК „ЗЕМЯ“ ООД

СЧЕТОВОДСТВО, КАСА
Тел.:+3592 944 1026

ПЕЧАТ
АЛИАНС МЕДИЯПРИНТ

Използвани са материали
на АГЕНЦИЯ „СИНХУА“ и CRI

В Сишуанбанна отбелязаха местната народна култура

В префектура Сишуанбанна, провинция Юннан, се проведе голямо културно шествие, посветено на народната култура на етническите малцинства. Представители на различните етноси от района, облечени в празнични носии, представиха своите характерни песни и танци.

В Хайнан бе открито Китайското международно изложение за потребителски стоки

В Международния изложбен център в Хайнан от 13 до 18 април се проведе Шестото издание на Китайското международно изложение за потребителски стоки. Щандовете в осемте тематични зали привлякоха посетителите с характерни експонати като интелигентни очила, летящи автомобили и сервизни роботи.

Беше създаден и специален център за обслужване на купувачи, както и платформа за свързване между доставчици и купувачи. На това първо изложение на национално ниво след старта на функционирането на Хайнанската зона за свободна търговия, на място бе обособена и специална зона за представяне на нейните политики.

Невероятните пейзажи на Китай

Мъгливият романтичен пейзаж в зоната „Шънсиендзю“ близо до град Тайджоу, провинция Джъдзян, привлича много туристи.

Стабилна тенденция при рециклирането на възобновяеми ресурси

Китайската асоциация за рециклиране публикува „Доклад за развитието на индустрията за рециклиране на възобновяеми ресурси в Китай“.

Според документа индустрията за рециклиране на възобновяеми ресурси в Китай е поддържала стабилна тенденция на растеж през 2025 г. Общо са били преработени 417 милиона тона възобновяеми ресурси, което е увеличение от 4,1% на годишна база. Стойността на продукцията е достигнала 1,39 трлн. юана, което е увеличение от 3,8%.

В доклада се посочва, че цифрови средства като „интернет+рециклиране“ и интелигентни устройства се използват широко за насърчаване на прехода на индустрията към дигитализация, стандартизация и интензификация. В същото време онлайн и офлайн сътрудничеството вече е възможно в областта на рециклирането на домакински уреди, а екологичната система за рециклиране също е допълнително подобрена.

Международният пътникопоток на летище Пудун надмина 10 млн. души

Към 7:00 ч. на 13 април броят на хората, минали границата на международното летище Пудун в Шанхай от началото на годината, е надхвърлил 10 милиона души. Това представлява 85,7% от всички пристигащи и заминаващи международни полети в Шанхай и приблизително една четвърт от общия международен пътникопоток на летищата в цялата страна.

По този показател летището запазва водещата си позиция в Китай за 23-та поредна година, утвърждавайки се като ключов международен авиационен хъб.

В момента международното летище Пудун обслужва 291 дестинации в 53 страни. Средно на ден от там се изпълняват над 700 международни полета, включително от Хонконг, Макао и Тайван. Наскоро беше открит и най-дългият авиомаршрут в света, свързващ Шанхай с Оукланд и Буенос Айрес.